

**DECYZJA KOMISJI (UE) 2015/1826****z dnia 15 października 2014 r.****w sprawie pomocy państwa nr SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP) wdrożonej przez Słowację na rzecz NCHZ***(notyfikowana jako dokument nr C(2014) 7359)***(Jedynie tekst w języku słowackim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając decyzje, na mocy których Komisja wszczęła procedurę określoną w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej <sup>(1)</sup>,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

**1. PROCEDURA**

- (1) Wiadomością e-mail z dnia 13 października 2011 r. Komisja otrzymała skargę <sup>(2)</sup>, w której twierdzono, że Słowacja udzieliła znajdującemu się w stanie upadłości przedsiębiorstwu Novácké chemické závody, a.s. („NCHZ”) pomocy niezgodnej z prawem.
- (2) W dniu 17 października 2011 r. Komisja przekazała skargę władzom słowackim wraz z wezwaniem do udzielenia informacji. Władze słowackie wystąpiły o dostarczenie dokumentów w słowackiej wersji językowej, które przesłano im pocztą elektroniczną w dniu 16 stycznia 2012 r.
- (3) Władze słowackie przedstawiły wymagane informacje w piśmie z dnia 17 lutego 2012 r. W dniach 22 marca 2012 r. i 21 czerwca 2012 r. Komisja przesłała dodatkowe wezwania do udzielenia informacji. Słowacja odpowiedziała w dniu 23 kwietnia 2012 r. i w dniu 11 września 2012 r.
- (4) Skarżący przesłał dodatkowe informacje w sprawie swojej skargi w dniu 14 czerwca 2012 r. Na wniosek skarżącego w dniu 24 stycznia 2013 r. odbyło się spotkanie Komisji ze skarżącym. W dniach 8 i 22 marca 2013 r. skarżący dostarczył dodatkowe informacje pocztą elektroniczną.
- (5) Pismem z dnia 2 lipca 2013 r. Komisja poinformowała Słowację, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do pomocy.
- (6) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* <sup>(3)</sup>. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat domniemanego środka pomocy.
- (7) Słowacja przedstawiła uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania w dniu 3 września 2013 r. i w dniach 2 i 30 grudnia 2013 r. Na wniosek władz słowackich w dniach 7 października 2013 r. i 17 lutego 2014 r. odbyło się spotkanie władz słowackich z Komisją.
- (8) Komisja otrzymała dwie uwagi od zainteresowanych stron (obie w dniu 12 listopada 2013 r.). Komisja przekazała te uwagi Słowacji w dniu 2 grudnia 2014 r. wraz z szeregiem dodatkowych pytań. Słowacji umożliwiono ustosunkowanie się do nich; jej uwagi otrzymano w piśmie z dnia 14 stycznia 2014 r.

<sup>(1)</sup> Decyzja Komisji C(2013) 3555 final z dnia 2 lipca 2013 r. (Dz.U. C 297 z 12.10.2013, s. 85).

<sup>(2)</sup> Skarżący zwrócił się o nieujawnianie jego tożsamości.

<sup>(3)</sup> Zob. przypis 1.

- (9) Komisja zadała Słowacji dodatkowe pytania w dniu 2 maja 2014 r., na które Słowacja odpowiedziała w dniach 14 i 30 maja 2014 r. Komisja wysłała także pocztą elektroniczną dodatkowy wniosek o udzielenie wyjaśnień do jednej z zainteresowanych osób trzecich w dniu 20 marca 2014 r., na który osoba trzecia ostatecznie odpowiedziała w dniu 6 maja 2014 r.

## 2. KONTEKST I OPIS ŚRODKÓW

### 2.1. Beneficjent

- (10) NCHZ (którego działalność obecnie kontynuuje przedsiębiorstwo Fortischem, a.s.) było producentem chemikaliów posiadającym trzy oddziały. Główna działalność przedsiębiorstwa polegała na produkcji węgla wapnia i gazów technicznych, produkcji polichloru winylu (PVC) i produktów służących do jego przetwarzania oraz – w coraz większym zakresie – produkcji małych partii chemikaliów podstawowych i specjalnych.
- (11) NCHZ prowadziło zakład chemiczny (założony w 1940 r.) znajdujący się w zachodniej Słowacji w regionie Trenczyna, który jest regionem kwalifikującym się do otrzymania pomocy na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE. NCHZ było przedsiębiorstwem prywatnym <sup>(4)</sup>.

### 2.2. Postępowanie upadłościowe NCHZ

- (12) NCHZ rozpoczęło postępowanie upadłościowe w dniu 8 października 2009 r., twierdząc, że nie jest w stanie utrzymać swojej działalności z powodu grzywny w wysokości 19,6 mln EUR nałożonej przez Komisję za udział przedsiębiorstwa w kartelu w sektorze węgla wapnia <sup>(5)</sup>. Komisja zauważa jednak, że grzywna nie była jedynym istotnym zobowiązaniem NCHZ oraz że NCHZ złożyło wniosek o ogłoszenie upadłości zanim grzywna za praktyki kartelowe stała się wymagalna.

#### 2.2.1. Ustawa w sprawie przedsiębiorstw o znaczeniu strategicznym

- (13) Miesiąc po objęciu NCHZ postępowaniem upadłościowym Słowacja przyjęła ustawę nr 493 z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie niektórych środków dotyczących przedsiębiorstw o znaczeniu strategicznym, która nadaje państwu prawo pierwszeństwa przy zakupie strategicznych przedsiębiorstw będących w stanie upadłości i wymaga, aby syndyk masy upadłościowej zapewnił kontynuację działalności takiego strategicznego przedsiębiorstwa w trakcie postępowania. Rząd uznał NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne zgodnie z tą ustawą w dniu 2 grudnia 2009 r., tj. dzień po wejściu w życie ustawy. Ustawa ta utraciła moc w dniu 31 grudnia 2010 r. NCHZ było jedynym przedsiębiorstwem, wobec którego zastosowano tę ustawę.

#### 2.2.2. Decyzja o kontynuowaniu działalności w trakcie postępowania upadłościowego

- (14) Na podstawie decyzji komitetu wierzycieli i wierzycieli zabezpieczonych w styczniu 2011 r. syndyk masy upadłościowej przedsiębiorstwa otrzymał zalecenie, aby NCHZ kontynuowało działalność podczas postępowania upadłościowego, nawet po terminie utraty mocy przez ustawę. Decyzja została podjęta na podstawie sprawozdania gospodarczego, w którym przeanalizowano sytuację przedsiębiorstwa i stwierdzono, że wynik postępowania upadłościowego byłby korzystniejszy dla wierzycieli, gdyby przedsiębiorstwo kontynuowało działalność. Decyzję o kontynuowaniu działalności zatwierdził także sąd w Trenczynie w lutym 2011 r.
- (15) W podjęciu decyzji o kontynuowaniu działalności przez NCHZ uczestniczyli dwaj istotni wierzyciele: komitet wierzycieli składający się z pięciu podmiotów <sup>(6)</sup>, spośród których cztery należały do właścicieli prywatnych. Jedynym podmiotem publicznym w komitecie był Krajowy Fundusz Własności Republiki Słowackiej (Fond národného majetku Slovenskej Republiky). Ponadto NCHZ posiadało sześciu wierzycieli zabezpieczonych. Spośród tych sześciu wierzycieli, czterech było podmiotami publicznymi – Krajowy Fundusz Własności, Fundusz Ochrony Środowiska (Environmentálny fond), Słowacki Bank Gwarancyjny i Rozwojowy (Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s.) i miasto Nováky.

#### 2.2.3. Sprzedaż przedsiębiorstwa NCHZ

- (16) W trakcie postępowania upadłościowego syndyk zorganizował dwie otwarte procedury przetargowe w celu sprzedaży przedsiębiorstwa NCHZ. Pierwsza z nich zakończyła się niepowodzeniem, z uwagi na udział na etapie końcowym tylko jednego oferenta, który oferował kwotę 2 mln EUR. Syndyk odrzucił tę ofertę, a przetarg

<sup>(4)</sup> Właścicielem przedsiębiorstwa było Disor Holdings Limited, przedsiębiorstwo bez zadeklarowanej działalności gospodarczej, zarejestrowane na Cyprze, którego ostateczni właściciele nie są publicznie znani.

<sup>(5)</sup> Grzywna została nałożona na mocy decyzji Komisji z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie COMP/39.396 – Odczynniki na bazie węgla wapnia i magnezu dla przemysłu stalowego i gazowego (Dz.U. C 301 z 11.12.2009, s. 18).

<sup>(6)</sup> Zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami członkowie komitetu wierzycieli są wierzycielami niezabezpieczonymi wybranymi na zebraniu wszystkich wierzycieli, w trakcie którego głos każdego wierzyciela odpowiada kwocie jego roszczeń.

anulowano na mocy decyzji sądu w Trenčynie. Przedsiębiorstwo sprzedano w wyniku drugiego przetargu zorganizowanego w 2011 r. W tym przetargu do etapu końcowego zakwalifikowało się dwóch oferentów oferujących kwoty 2 046 000 EUR i 2 200 000 EUR. Wybrano oferenta, który złożył najkorzystniejszą ofertę. Zwycięskim oferentem było czeskie przedsiębiorstwo o nazwie Via Chem Slovakia. Umowę sprzedaży z Via Chem Slovakia zawarto w dniu 16 stycznia 2012 r., a transakcję sprzedaży sfinalizowano w dniu 31 lipca 2012 r. NCHZ otrzymało kwotę [...] (\*), którą włączono do przychodów ze sprzedaży. Ponadto Via Chem Slovakia zgodziło się przejąć prywatne zobowiązania NCHZ zaciągnięte podczas postępowania upadłościowego o łącznej wartości [10–13] mln EUR.

- (17) Zgodnie z warunkami drugiego przetargu potencjalni oferenci mieli dwie możliwości: mogli złożyć ofertę obejmującą „Zobowiązania jednostki przejmującej” określone w art. 1.7 warunków przetargu lub nieobjmującą tych zobowiązań. Zobowiązania obejmowały następujące warunki:
- utrzymanie produkcji na poziomie co najmniej 75 % produkcji z 2010 r. przez okres pięciu lat po nabyciu przedsiębiorstwa NCHZ;
  - zainwestowanie co najmniej 11 mln EUR w środki zgodności z zasadami ochrony środowiska, niezbędne w celu kontynuacji produkcji chemicznej; oraz
  - pięcioletni zakaz sprzedaży lub przeniesienia przedsiębiorstwa NCHZ przez nabywcę, w sposób, który mógłby zagrozić kontynuacji jego działalności.
- (18) W zasadach przetargu przewidziano, że gdyby najkorzystniejsza oferta została złożona przez oferenta niepodjęającego się realizacji zobowiązań, oferent składający najkorzystniejszą ofertę i jednocześnie podejmujący się realizacji tych zobowiązań będzie mógł zmienić swoją ofertę, tak aby odpowiadała najkorzystniejszej ofercie. Według informacji przedstawionych przez Republikę Słowacką, żaden z uczestników drugiego przetargu nie złożył oferty obejmującej realizację zobowiązań. Przedsiębiorstwo NCHZ sprzedano zatem oferentowi, który nie podjął się realizacji zobowiązań.
- (19) W dniu 1 sierpnia 2012 r., czyli dzień po zawarciu transakcji między NCHZ w stanie upadłości a Via Chem Slovakia, główna działalność NCHZ – oddział chemiczny – została sprzedana przez Via Chem Slovakia przedsiębiorstwu Fortischem za kwotę [...] EUR. Fortischem przejęło także wszystkie zobowiązania i umowy dotyczące oddziału chemicznego. Do Fortischem przeniesiono także większość z 1 412 pracowników NCHZ. Słowacja twierdzi, że przeniesiono mniej niż 60 % pierwotnego majątku NCHZ, ponieważ przeniesieniem nie objęto nieruchomości. Na podstawie umowy Fortischem może jednak korzystać z nieruchomości pierwotnie należących do przeniesionego przedsiębiorstwa, ale pozostających własnością Via Chem Slovakia.
- (20) Mimo że w trakcie postępowania upadłościowego sprzedano wszystkie aktywa NCHZ, postępowanie nie zostało jeszcze zakończone (jednym z powodów są toczące się procesy sądowe w sprawach niektórych roszczeń). W 2012 r. część roszczeń wierzycieli publicznych w wysokości około 4,0 mln EUR spłacono z przychodów ze sprzedaży przedsiębiorstwa NCHZ. Część przychodów ze sprzedaży aktywów nie została jednak jeszcze rozdzielona.

### 2.3. Opis środków

- (21) Środki podlegające ocenie dotyczą braku spłaty zobowiązań wobec różnych podmiotów państwowych w trakcie postępowania upadłościowego NCHZ.
- (22) Pozostałe do spłaty zobowiązania NCHZ wobec podmiotów publicznych lub przedsiębiorstw państwowych zaciągnięte w toku postępowania upadłościowego wynosiły łącznie 13 353 877,46 EUR w dniu 1 sierpnia 2012 r. tj. w dniu sprzedaży działalności NCHZ. Wspomniane zobowiązania stanowią jedynie zobowiązania zaciągnięte w trakcie postępowania upadłościowego (nie są to wszystkie zobowiązania wobec państwa). Zobowiązania te określono w sekcji 87 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym (?) jako „roszczenia majątkowe”. Roszczenia majątkowe obejmują roszczenia powstałe po ogłoszeniu upadłości w odniesieniu do zarządzania aktywami w trakcie postępowania upadłościowego i ich likwidacji oraz roszczenia powstałe po ogłoszeniu upadłości dotyczące podatków, opłat, ceł, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie społeczne oraz wynagrodzeń pracowników przedsiębiorstwa w stanie upadłości. Wszelkie zobowiązania powstałe w wyniku kontynuowania działalności przedsiębiorstwa w trakcie postępowania upadłościowego, których nie można spłacić z przychodów z kontynuowanej działalności, także należy traktować jako roszczenia majątkowe.

(\*) Informacja poufna.

(?) Zákon č. 7/2005 Z.z. z 9. decembra 2004 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov [Ustawa nr 7/2005 z dnia 9 grudnia 2004 r. o prawie upadłościowym i naprawczym oraz o zmianie niektórych ustaw].

- (23) W tabeli 1 poniżej przedstawiono zobowiązania publicznoprawne NCHZ, które powstały w trakcie postępowania upadłościowego.

Tabela 1

**Zobowiązania NCHZ wobec państwa lub przedsiębiorstw państwowych powstałe w trakcie postępowania upadłościowego (stan na dzień 1 sierpnia 2012 r.)**

Organy publiczne/przedsiębiorstwo państwowe	Kwota zobowiązania w EUR
Instytucja Ubezpieczeń Społecznych	[...]
Všeobecná zdravotná poisťovňa (państwowy zakład ubezpieczeń)	[...]
Państwowe przedsiębiorstwo wodociągowe (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.)	[...]
Miasto Nováky (opłata za odpady, podatek od nieruchomości)	[...]
Fundusz Ochrony Środowiska	[...]
RTVS, s.r.o.	[...]
Szereg gmin (opłata za odpady, podatek od nieruchomości)	[...]
Powszechny zakład ubezpieczeń zdrowotnych (Spoločná zdravotná poisťovňa)	[...]
Organ podatkowy ds. pojazdów silnikowych (Daň z motorových vozidiel)	[...]
<b>OGÓŁEM</b>	<b>13 353 877,46</b>

- (24) Zgodnie z sekcją 88 ust. 5 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym, syndyk rozlicza zobowiązania powstałe w wyniku działalności z przychodów działalności w kolejności ich wymagalności.
- (25) Z informacji dostępnych Komisji wynika, że co najmniej niektóre instytucje państwowe (np. Zakład Ubezpieczeń Społecznych) próbowały egzekwować należności w ramach postępowania upadłościowego. Kontynuowanie działalności przez NCHZ nie przyniosło jednak przychodów wystarczających na pokrycie wszystkich kosztów operacyjnych, w tym składek na ubezpieczenie społeczne i innych należności wobec państwa zaciągniętych w trakcie postępowania upadłościowego. Przychody NCHZ wykorzystano przede wszystkim na pokrycie kosztów bezpośrednio związanych z prowadzeniem działalności (dostawa surowców, energii itd.) w celu utrzymania działalności handlowej, natomiast zobowiązania wobec państwa nie były spłacane i stale rosły w trakcie kontynuowanej działalności NCHZ w trakcie postępowania upadłościowego.
- (26) Podstawą kontynuacji działalności NCHZ, będącej główną przyczyną tych skumulowanych zobowiązań, stanowiły dwa różne środki w trakcie postępowania upadłościowego: ustawa – między grudniem 2009 r. a grudniem 2010 r. – oraz decyzja wierzycieli od stycznia 2011 r.

2.3.1. *Prowadzenie działalności zgodnie z ustawą*

- (27) Od wejścia w życie ustawy w dniu 1 grudnia 2009 r. i decyzji rządu z dnia 2 grudnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r., w którym ustawa utraciła moc, NCHZ korzystało ze statusu „przedsiębiorstwa strategicznego”. Zgodnie z ustawą syndyk masy upadłościowej został zobowiązany do: (i) zapewnienia kontynuacji działalności przedsiębiorstwa strategicznego, nawet jeżeli jego przychody nie pokrywały całkowicie jego kosztów operacyjnych, w tym podatków i składek na ubezpieczenie społeczne, oraz (ii) zapobiegania nieuzasadnionym grupowym zwolnieniom pracowników.

- (28) Ustawa miała zastosowanie do ważnych strategicznie przedsiębiorstw handlowych, wobec których prowadzono postępowanie upadłościowe. Celem ustawy było utrzymanie działalności przedsiębiorstw znajdujących się w stanie upadłości, ale uznanych przez rząd słowacki za przedsiębiorstwa o znaczeniu strategicznym. Ponadto zgodnie z ustawą rządowi słowackiemu przysługiwało prawo pierwszeństwa przy zakupie strategicznych przedsiębiorstw, które przeszły w stan upadłości.
- (29) Aby dane przedsiębiorstwo zostało objęte zakresem ustawy, musi ono spełnić wszystkie poniższe wymogi:
- przedsiębiorstwo musi być spółką handlową, której aktywa stanowią przedmiot ogłoszonego postępowania upadłościowego;
  - przedsiębiorstwo musi odgrywać istotną rolę w ochronie zdrowia, zapewnianiu bezpieczeństwa narodowego lub właściwego funkcjonowania gospodarki;
  - przedsiębiorstwo musi zatrudniać ponad 500 pracowników lub w znaczącym stopniu zaopatrywać społeczeństwo, inne sektory i ogólnokrajową sieć transportową w energię, gaz, ogrzewanie lub produkty przemysłu rafineryjnego lub obsługiwać wodociągi, publiczną oczyszczalnię ścieków, kanalizację publiczną lub wodociąg publiczny;
  - przedsiębiorstwo musi zostać uznane przez rząd słowacki za ważne pod względem strategicznym.
- (30) NCHZ było jedynym przedsiębiorstwem, które skorzystało z ustawy. Ustawa została przyjęta w dniu 5 listopada 2009 r. i zaczęła obowiązywać od dnia 1 grudnia 2009 r. W dniu 2 grudnia 2009 r. rząd słowacki na mocy decyzji nr 534/2009 uznał NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne.
- (31) Podejmując decyzję o uznaniu NCHZ za przedsiębiorstwo ważne strategicznie rząd słowacki wskazał na fakt, że upadłość przedsiębiorstwa może doprowadzić do utraty ponad 1 700 bezpośrednich miejsc pracy i zagrozić kolejnym 5 000 miejsc pracy wśród dostawców NCHZ na Słowacji. Rząd stwierdził również, że wstrzymanie produkcji w NCHZ negatywnie wpłynęłoby na wydajność i konkurencyjność przemysłu chemicznego na Słowacji, a tym samym znacznie pogorszyłoby stan całej gospodarki słowackiej <sup>(8)</sup>.

#### 2.3.2. Prowadzenie działalności na podstawie decyzji komitetu wierzycieli

- (32) Po utracie mocy przez ustawę w dniu 31 grudnia 2010 r. syndyk masy upadłościowej, zobowiązany instrukcjami komitetu wierzycieli, postanowił kontynuować działalność NCHZ zgodnie z przepisami słowackiej ustawy o prawie upadłościowym.
- (33) Zgodnie ze słowacką ustawą o prawie upadłościowym wierzyciele wszystkich niezabezpieczonych należności zgłoszonych w postępowaniu upadłościowym muszą wybrać komitet wierzycieli w celu korzystania ze swoich praw w trakcie postępowania upadłościowego. Komitet jest uprawniony do wydawania instrukcji syndykowi masy upadłościowej w okolicznościach wyraźnie przewidzianych w słowackiej ustawie o prawie upadłościowym, w tym w sytuacji, gdy koszty operacyjne przedsiębiorstwa w stanie upadłości przekraczają przychody z jego działalności, a kontynuowanie działalności prowadzi tym samym do dalszego kumulowania się zobowiązań. W takiej sytuacji syndyk musi zwrócić się o instrukcje dotyczące zakresu, w jakim należy kontynuować działalność przedsiębiorstwa (art. 88 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym). Takie instrukcje muszą zostać przegłosowane wspólnie przez komitet wierzycieli i wierzycieli zabezpieczonych, a następnie zatwierdzone i uznane za wiążące przez sąd upadłościowy.
- (34) W przypadku postępowania upadłościowego NCHZ komitet składał się z pięciu podmiotów, spośród których cztery należały do właścicieli prywatnych <sup>(9)</sup>. Publicznym członkiem komitetu był Krajowy Fundusz Własności (Fond národného majetku). Ponadto według informacji dostępnych Komisji, NCHZ posiadało sześciu wierzycieli zabezpieczonych. Czterech spośród tych wierzycieli zabezpieczonych było przedsiębiorstwami państwowymi/publicznymi: Krajowy Fundusz Własności, Fundusz Ochrony Środowiska (Environmentálny fond), Słowacki Bank Gwarancyjny i Rozwojowy (Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.) oraz miasto Nováky.

<sup>(8)</sup> Uzasadnienie decyzji rządu nr 534/2009 z dnia 2 grudnia 2009 r. uznającej NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne.

<sup>(9)</sup> Do prywatnych członków komitetu wierzycieli należeli: INVEST – KREDIT, s.r.o. (przedsiębiorstwo będące własnością DISOR HOLDINGS LIMITED, jedynego akcjonariusza NCHZ); Novácká Energetika, a.s. (początkowo spółka zależna NCHZ, STUPEFY HOLDINGS LIMITED będące akcjonariuszem większościowym od stycznia 2011 r.); M-ENERGO, s.r.o. (STUPEFY HOLDINGS LIMITED jako akcjonariusz większościowy) i DAK KIABA, s.r.o.

- (35) Zgodnie z wymogami słowackiej ustawy o prawie upadłościowym syndyk powiadomił zarówno wierzycieli niezabezpieczonych, jak i zabezpieczonych (na wspólnym posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2011 r.) o tym, że koszty związane z prowadzeniem działalności NCHZ były wyższe niż przychody z działalności. Syndyk przedstawił wierzycielom także analizę ekonomiczną z dnia 23 grudnia 2010 r., wskazując kilka ewentualnych scenariuszy i zestawienie kosztów i przychodów z punktu widzenia wierzycieli NCHZ. Z analizy wynika, że w interesie wierzycieli było dalsze działanie NCHZ i sprzedaż przedsiębiorstwa na zasadzie kontynuacji działalności. Analiza syndyka została uzupełniona prezentacją kierownictwa NCHZ zatytułowaną „NCHZ Nováky – Studium wykonalności restrukturyzacji”, która również dowodziła, że najlepszym rozwiązaniem dla wierzycieli będzie sprzedaż NCHZ jako działającego przedsiębiorstwa. Uwzględniając te opracowania, wszyscy wierzyciele należący do komitetu wierzycieli i wszyscy wierzyciele zabezpieczeni zgodzili się w dniu 26 stycznia 2011 r. na kontynuację działalności przedsiębiorstwa. W swoim orzeczeniu z dnia 23 lutego 2011 r. sąd w Trenczynie zatwierdził wspomnianą decyzję i tym samym uczynił ją wiążącą dla syndyka.
- (36) Po zatwierdzeniu przez wierzycieli i sąd w Trenczynie przedsiębiorstwo NCHZ kontynuowało swoją działalność bez jakichkolwiek zakłóceń do momentu sprzedaży na zasadzie kontynuacji działalności przedsiębiorstwa Via Chem Slovakia w lipcu 2012 r.

### 2.3.3. Decyzja Komisji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego

- (37) W decyzji o wszczęciu postępowania z dnia 2 lipca 2013 r. stwierdzono, że NCHZ nie uiściło w całości składek na ubezpieczenie społeczne swoich pracowników ani nie uregulowało żadnych innych zobowiązań wobec różnych podmiotów państwowych podczas postępowania upadłościowego. Kwota długu publicznego za lata 2009–2011 wyniosła 12,1 mln EUR. Z uwagi na trudności finansowe, z jakimi NCHZ borykało się przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, wydaje się być jasne, że umożliwiając NCHZ dalsze działanie, państwo podjęło realne ryzyko akumulacji zobowiązań publicznoprawnych, z których NCHZ może nie być w stanie się wywiązać. Można było zatem uniknąć niespłaconego długu lub co najmniej znacznie go zmniejszyć poprzez zaniechanie działalności NCHZ podczas postępowania upadłościowego.
- (38) Istniały również wyraźne przesłanki świadczące o tym, że decyzję wierzycieli o kontynuacji działalności przez NCHZ po utracie mocy przez ustawę można przypisać państwu oraz że taka decyzja zapewniła przedsiębiorstwu nienależną, selektywną korzyść gospodarczą.
- (39) W związku z powyższym Komisja wstępnie uznała, że NCHZ, mając możliwość kontynuowania swojej działalności, w tym działalności rynkowej, bez konieczności opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowania innych zobowiązań publicznoprawnych w ciągu stosunkowo długiego okresu, uzyskało korzyść względem swoich konkurentów, której nie mogłoby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych.
- (40) Komisja miała również wątpliwości, czy przetarg, w drodze którego NCHZ zostało zbyte, był bezwarunkowy, ponieważ niektórzy oferenci mieli możliwość podbicia swojej ceny ofertowej na późniejszym etapie, kiedy wszystkie oferty zostały już przedłożone. W związku z tym Komisja miała wątpliwości, czy cena zapłacona za aktywa przedsiębiorstwa przez zwycięskiego oferenta stanowi cenę rynkową, która zapewniała maksymalizację przychodów mających zaspokoić wierzycieli, w tym państwo. Ponadto istniały silne przesłanki wskazujące na to, że ciągłość gospodarcza między NCHZ i nowym podmiotem nie została przerwana. Oznaczałoby to, że wszelką niezgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc państwa przyznaną NCHZ można odzyskać od nowego właściciela przedsiębiorstwa.
- (41) W związku z tym Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

### 3. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (42) Dwie osoby trzecie zgłosiły uwagi do decyzji o wszczęciu postępowania: skarżący i inna zainteresowana osoba trzecia, która pragnęła zachować anonimowość. Obie zainteresowane strony poparły fakty i rozumowanie przedstawione przez Komisję w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego.
- (43) Osoby trzecie podkreśliły wyraźną zależność czasową między trudnościami ekonomicznymi NCHZ a wprowadzeniem ustawy o strategicznych przedsiębiorstwach, którą przyjęto w ramach przyspieszonej procedury ustawodawczej. Ponadto już następnego dnia po wejściu w życie ustawy rząd słowacki przyjął decyzję uznającą NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne w rozumieniu tej ustawy. Obie zainteresowane strony twierdziły, że państwo mogło zapobiec możliwemu do przewidzenia ryzyku kumulowania się niespłaconych zobowiązań publicznoprawnych, nie przyznając NCHZ statusu przedsiębiorstwa strategicznego.

- (44) Ponadto NCHZ prawdopodobnie korzystało z przewagi, jaką było posiadanie statusu przedsiębiorstwa niezdolnego do opuszczenia rynku zgodnie z prawem i tym samym pozostało wiarygodnym partnerem biznesowym, natomiast inne przedsiębiorstwa znajdujące się w takiej samej sytuacji jak NCHZ, tj. w trakcie postępowania upadłościowego, najprawdopodobniej odczułyby pogarszające się stosunki handlowe z dostawcami i klientami ze względu na możliwość opuszczenia przez nie rynku.
- (45) Jeżeli chodzi o funkcjonowanie NCHZ w następstwie decyzji komitetu wierzycieli, jedna z zainteresowanych stron twierdzi, że państwowy członek komitetu wierzycieli mógł i powinien starać się osiągnąć inny wynik, przekonując pozostałych członków komitetu lub co najmniej głosując przeciwko kontynuowaniu działalności NCHZ. Ten sam tok rozumowania ma zastosowanie do państwa jako jednego z wierzycieli zabezpieczonych, które według zainteresowanych stron miało prawo zawetować decyzję zatwierdzającą kontynuowanie działalności NCHZ. Zainteresowane strony są zdania, że takie zaniechanie działania oznaczało, iż decyzję komitetu wierzycieli i zabezpieczonych wierzycieli można było przypisać państwu.
- (46) W każdym razie zainteresowane strony twierdziły także, że decyzję sądu w Trenczynie, zezwalającą na utrzymanie działalności NCHZ, można również przypisać państwu.
- (47) Obie zainteresowane strony utrzymywały, że kontynuowanie działalności NCHZ zakłóciło konkurencję, w szczególności na rynku węgla wapnia, oraz że NCHZ prowadził bardzo agresywną politykę ceną w tym okresie.
- (48) Jeżeli chodzi o sprzedaż NCHZ, jedna z zainteresowanych stron twierdziła, że rozstrzygnięcie przetargu było niepewne w związku z zobowiązaniami przetargowymi i dlatego nie uczestniczyła w przetargu, mimo że nabycie przedsiębiorstwa NCHZ mogłoby być interesującym przedsięwzięciem.
- (49) Ostatecznie zainteresowane strony stwierdziły, że pod względem ogólnego funkcjonowania i obecności na rynku przedsiębiorstwo Fortischem było w zasadzie identyczne jak poprzednie przedsiębiorstwo NCHZ. Jedyna zauważalna zmiana dotyczyła zmiany nazwy i właściciela.

#### 4. UWAGI SŁOWACJI

##### Istnienie korzyści ekonomicznej na rzecz NCHZ

- (50) Słowacja twierdziła, że syndyk prowadzący postępowanie upadłościowe NCHZ był zobowiązany do kontynuowania działalności przedsiębiorstwa na podstawie ustawy do dnia 31 grudnia 2010 r. Jeżeli chodzi o charakter tej ustawy, Słowacja twierdziła, że stanowiła ogólny środek mający zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw spełniających jego warunki.
- (51) Słowacja twierdziła, że choć w pierwszym okresie ani wierzyciele ani sąd nie podjęli żadnej decyzji, istniało prawdopodobieństwo, że gdyby ustawy nie istniała, wierzyciele i tak zdecydowałiby się kontynuować działalność NCHZ. Słowacja odniosła się do wstępnej analizy i oświadczeń publicznych syndyka z października 2009 r. (tj. sprzed wejścia w życie ustawy), z których wynika, że kontynuowanie działalności NCHZ było wariantem preferowanym. Ustawa nie miała zatem znaczącego wpływu, ponieważ działalność NCHZ kontynuowano by nawet bez przyjęcia ustawy, wyłącznie na podstawie standardowych przepisów upadłościowych.
- (52) Następnie, po utracie mocy przez ustawę w grudniu 2010 r., syndyk domagał się od komitetu wierzycieli instrukcji dotyczących kontynuowania działalności przedsiębiorstwa. Komitet wyraził zgodę, a sąd w Trenczynie zatwierdził tę decyzję<sup>(10)</sup>. Słowacja przedstawiła analizę ekonomiczną, którą przygotowano dla komitetu wierzycieli jako podstawę do podjęcia decyzji. Przedsiębiorstwo kontynuowało swoją działalność do momentu sprzedaży w 2012 r.
- (53) Słowacja przedstawiła także hipotetyczną analizę sporządzoną przez syndyka na podstawie metody wykorzystanej do analizy w drugim okresie (kontynuowanie działalności w oparciu o decyzję wierzycieli i sądu), z której wynika, że gdyby rozważano likwidację na początku pierwszego okresu (kontynuowanie działalności na podstawie ustawy), wyniki analizy byłyby takie same. Pomimo niższego poziomu bieżących zobowiązań wynoszących łącznie 8,5 mln EUR, przychody z likwidacji nie byłyby większe niż koszty i bieżące zobowiązania.

<sup>(10)</sup> Obchodný vestník [Monitor Gospodarczy] nr 37B z 23.2.2011.

- (54) W związku z powyższym Słowacja twierdziła, że w trakcie całego postępowania upadłościowego państwo zachowywało się zgodnie z testem prywatnego wierzyciela. Nie zapewniło zatem żadnej korzyści ekonomicznej na rzecz NCHZ, a środek nie stanowił pomocy państwa.

#### Dochodzenie roszczeń przez Słowację od NCHZ w stanie upadłości

- (55) Słowacja twierdziła, że podczas obsługi i dochodzenia roszczeń wobec NCHZ główny wierzyciel, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Sociálna poisťovňa), działał zgodnie z ustawą nr 461/2003 o ubezpieczeniu społecznym, z późniejszymi zmianami, oraz zgodnie ze słowacką ustawą o prawie upadłościowym. Sociálna poisťovňa wykorzystał wszystkie środki dostępne na mocy obowiązujących przepisów. Nie zgodził się na niepłacenie składek i należycie zgłosił swoje roszczenie u syndyka.
- (56) Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie odnotował żadnych roszczeń wobec NCHZ powstałych przed ogłoszeniem upadłości, które należałoby uwzględnić w trakcie postępowania upadłościowego zgodnie z sekcją 28 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym<sup>(1)</sup>. Nie mógł zatem zostać członkiem komitetu wierzycieli, który podejmuje decyzje w sprawie kontynuowania działalności NCHZ.
- (57) W związku z tym jedynym dostępnym rozwiązaniem gwarantującym spłatę roszczeń było zarejestrowanie ich w ramach trwającego postępowania upadłościowego jako roszczeń majątkowych. Tak właśnie wyglądały bieżące działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (prowadzone za pośrednictwem jego oddziału w Prievidzy) zgodnie z sekcjami 87 i 88 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym (więcej szczegółowych informacji zawarto w tabeli 2).
- (58) Zgodnie z sekcją 87 ust. 3 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym roszczenia majątkowe mają być spłacone przez syndyka z przychodów z tytułu likwidacji składników danego majątku do dnia wymagalności. Syndyk odpowiada przed wierzycielami zgłaszającymi roszczenia wobec majątku za poniesione przez nich straty, w przypadku gdy ich roszczenia majątkowe nie zostały prawidłowo i szybko rozpatrzone zgodnie z tym przepisem, chyba że udowodni, że działał z należytą starannością zawodową. W dniu 24 sierpnia 2011 r. w oddziale w Prievidzy odbyło się spotkanie przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i NCHZ. Podczas spotkania syndyk poinformował przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że nie był w stanie spełnić roszczeń majątkowych, ponieważ priorytetem było dla niego kontynuowanie działalności w celu sprzedaży przedsiębiorstwa po najlepszej możliwej cenie.
- (59) Zgodnie z sekcją 47 ust. 1 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym ogłoszenie upadłości zawiesza wszystkie postępowania sądowe i inne dotyczące aktywów objętych postępowaniem upadłościowym i należących do strony postawionej w stan upadłości. Terminy ustalone lub ustanowione w ramach tych postępowań nie upływają w okresie zawieszenia.
- (60) Zgodnie z sekcją 47 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie może dochodzić roszczenia w drodze decyzji wydanej na mocy ustawy o ubezpieczeniu społecznym ani nie może później otrzymać spłaty roszczenia w drodze wszczęcia postępowania egzekucyjnego (zob. sekcja 48 słowackiej ustawy o prawie upadłościowym). Tabela 2 zawiera przegląd roszczeń zarejestrowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w okresie od września 2009 r. do stycznia 2012 r.
- (61) W dniu 15 listopada 2011 r. oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Prievidzy złożył jednak do Prokuratury Okręgowej w Prievidze skargę na osoby upoważnione do działania w imieniu NCHZ, twierdząc, że w okresie od czerwca 2011 r. do września 2011 r. popełniły przestępstwo, nie ściągając składek na ubezpieczenie społeczne i nie opłacając ich zgodnie z sekcjami 277 i 278 ustawy nr 300/2005 („kodeks karny”), z późniejszymi zmianami. W dniu 7 lutego 2012 r. śledczy z Dyrekcji Okręgowej Policji w Prievidze zawiesił proces karny, ponieważ nie można było ustalić faktów pozwalających na prowadzenie postępowania karnego wobec danych osób.

Tabela 2

#### Roszczenia zarejestrowane w ramach postępowania upadłościowego (w tysiącach EUR)<sup>(1)</sup> przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w okresie między wrześniem 2009 r. a styczniem 2012 r.

Opis roszczenia	Data zarejestrowania przez syndyka masy upadłościowej	Kwota w tysiącach EUR
Ubezpieczenia społeczne i emerytalne	11.10.2010 r.	[...]
Ubezpieczenia społeczne i emerytalne	24.6.2011 r.	[...]

<sup>(1)</sup> Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie był wierzycielem zabezpieczonym, ponieważ zobowiązania zostały wobec niego zaciągnięte już po rozpoczęciu postępowania upadłościowego.



Opis roszczenia	Data zarejestrowania przez syndyka masy upadłościowej	Kwota w tysiącach EUR
Ubezpieczenia społeczne i emerytalne	grudzień 2011 r.	[...]
Ubezpieczenie gwarancyjne	11.10.2010 r.	[...]
Ubezpieczenie gwarancyjne	24.6.2011 r.	[...]
Ubezpieczenie gwarancyjne	18.1.2012 r.	[...]
Całkowita kwota roszczeń zarejestrowanych do dnia 31 stycznia 2012 r.		[...]

(<sup>1</sup>) Wszystkie wartości liczbowe zaokrąglono.

#### Sprzedaż NCHZ

- (62) Jeżeli chodzi o sprzedaż NCHZ Słowacja twierdziła, że transakcja sprzedaży miała charakter otwarty, przejrzysty i bezwarunkowy oraz że w drodze przetargu należycie wybrano oferenta, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę. Jeżeli chodzi o ten rodzaj transakcji sprzedaży, Słowacja twierdziła, że niniejszy przypadek należy traktować jako konkretny przykład transakcji przejęcia aktywów, w ramach której wszystkie aktywa przenosi się wraz z prawami i niektórymi związanymi z nimi zobowiązaniami.
- (63) Ponadto Słowacja twierdziła, że w tym konkretnym przypadku było mało prawdopodobne, aby warunki dołączone do drugiego przetargu wpłynęły na możliwość uzyskania najwyższej możliwej ceny, ponieważ żaden z dwóch oferentów uczestniczących w drugim przetargu nie zamierzał przejąć zobowiązań. Ostatecznie uzyskana cena (2,2 mln EUR) była ponadto bardzo zbliżona do ceny z pierwszego przetargu, który anulowano (2 mln EUR). Pierwszy przetarg nie obejmował żadnych zobowiązań.
- (64) Biorąc pod uwagę, że NCHZ sprzedano zdaniem Słowacji w drodze otwartego, przejrzystego i bezwarunkowego przetargu, za aktywa NCHZ uzyskano cenę rynkową. Zdaniem Słowacji nie istnieje żadna ciągłość gospodarcza między NCHZ, Via Chem Slovakia, a obecnie Fortischem. Słowacja twierdziła, że w ramach transakcji zawartej przez Via Chem Slovakia i Fortischem przeniesiono mniej niż 60 % działalności, przede wszystkim dlatego, że żadne nieruchomości nie były objęte sprzedażą. Ostatecznie Słowacja stwierdziła, że Komisja nie miała żadnych dowodów świadczących o tym, że NCHZ sprzedano na zasadzie kontynuowania działalności, aby uniknąć zwrotu pomocy państwa.
- (65) Słowacja potwierdziła, że wszystkie zobowiązania niepieniężne dotyczące umów z pracownikami także przeniesiono na nowego nabywcę, tj. Via Chem Slovakia. Ponadto Słowacja wyjaśniła, że nie sporządzono żadnego sprawozdania z wyceny, w którym oszacowane zostałyby wszystkie aktywa lub całe przedsiębiorstwo na zasadzie kontynuowania działalności. Słowacja potwierdziła ponadto, że wszystkie zobowiązania wobec państwa zaciągnięte w trakcie postępowania upadłościowego spoczywają na NCHZ i zostaną rozliczone z przychodów ze sprzedaży.

## 5. OCENA ŚRODKA

### 5.1. Istnienie pomocy państwa

- (66) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzykanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (67) Aby stwierdzić, czy przyznano pomoc państwa, należy ocenić, czy w tym konkretnym przypadku zostały spełnione łączne kryteria określone w art. 107 ust. 1 TFUE (tj. przekazanie zasobów państwowych, możliwość przypisania państwu, selektywna korzyść, potencjalne zakłócenie konkurencji i wpływ na handel wewnątrzunijny). Ocenę taką należy przeprowadzić w szczególności w odniesieniu do przypadków niepłacenia składek na ubezpieczenie społeczne i innych zobowiązań wobec państwa w trakcie kontynuowania działalności przedsiębiorstwa NCHZ w stanie upadłości: (i) na mocy ustawy w następstwie decyzji rządu o uznaniu NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne w rozumieniu ustawy (zob. pkt 5.2) oraz (ii) w ramach kontynuowania działalności na mocy decyzji komitetu wierzycieli i za zgodą wierzycieli publicznych (zob. pkt 5.3).

- (68) Ocenę należy przeprowadzić z uwzględnieniem faktu, że w związku z trudnościami finansowymi NCHZ przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości rząd, uznając je za przedsiębiorstwo strategiczne, podjął realne ryzyko akumulacji zobowiązań publicznoprawnych NCHZ, których NCHZ może nie być w stanie dotrzymać. Istniało poważne ryzyko, że kontynuowanie działalności przez NCHZ w trakcie postępowania upadłościowego nie przyniosłoby przychodów wystarczających na pokrycie wszystkich kosztów operacyjnych, w tym składek na ubezpieczenie społeczne i innych należności wobec państwa oraz że narastające zobowiązania wobec państwa nie zostałyby należycie spłacone. Ponieważ taki scenariusz faktycznie urzeczywistnił się w 2010 r., ryzyko dalszego narastania niespłaconych zobowiązań wobec państwa było nawet większe na początku 2011 r., gdy po utracie mocy przez ustawę komitet wierzycieli postanowił kontynuować działalność NCHZ. W istocie syndyk specjalnie poinformował wierzycieli NCHZ o tej kwestii.
- (69) Kontynuowanie działalności przedsiębiorstwa w stanie upadłości doprowadziło do wzrostu zadłużenia wobec państwa. Kwota niespłaconego długu, który narósł w trakcie postępowania upadłościowego (2009–2012), wyniosła łącznie ponad 13,3 mln EUR.
- (70) Należy także zauważyć, że jest mało prawdopodobne, aby z przychodów ze sprzedaży działalności NCHZ odzyskano całą kwotę skumulowanych zobowiązań publicznoprawnych (cena sprzedaży wynosząca 2,2 mln EUR oraz \[...] zwrot w wysokości \[...]). W istocie do tej pory z przychodów ze sprzedaży spłacono jedynie roszczenia podmiotów publicznych o wartości około 4,0 mln EUR.

## 5.2. Stosowanie ustawy wobec NCHZ

- (71) Przez 13 miesięcy (od wejścia w życie ustawy w dniu 1 grudnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r., w którym ustawa utraciła moc) stosowanie ustawy wobec NCHZ stanowiło podstawę kontynuacji działalności NCHZ, pomimo że koszty prowadzenia działalności były konsekwentnie wyższe niż przychody uzyskane z działalności, co w rezultacie skutkowało rosnącym zadłużeniem.
- (72) Zgodnie z sekcją 5 lit. a) ustawy syndyk masy upadłościowej był zobowiązany zapewnić funkcjonowanie przedsiębiorstwa uznanego przez rząd przedsiębiorstwo o znaczeniu strategicznym. W swojej odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji syndyk stwierdził, że kontynuowanie działalności przedsiębiorstwa w stanie upadłości było nieuniknioną konsekwencją przestrzegania przez niego zobowiązań wynikających bezpośrednio z ustawy. W związku z tym NCHZ było w stanie kontynuować działalność i utrzymać swoje relacje biznesowe, chociaż znalazło się w sytuacji, w której syndyk byłby zobowiązany do rozważenia ewentualnego wstrzymania działalności i likwidacji przedsiębiorstwa (z powodu niemożności spłaty wszystkich długów przedsiębiorstwa).

### 5.2.1. Przeniesienie zasobów państwowych i możliwość przypisania

- (73) Jak wskazano powyżej, Słowacja przyjęła ustawę i na jej podstawie uznała NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne. Syndyk był zatem zobowiązany na mocy ustawy do kontynuowania działalności NCHZ w trakcie postępowania upadłościowego.
- (74) Ze względu na to oświadczenie utrzymano działalność przedsiębiorstwa mimo wyraźnego ryzyka (które faktycznie się urzeczywistniło), że przychody będą niewystarczające na pokrycie kosztów działalności przedsiębiorstwa w trakcie postępowania upadłościowego, w tym składek na ubezpieczenie społeczne i innych zobowiązań wobec państwa.
- (75) W związku z tym państwo mogło zapobiec możliwemu do przewidzenia ryzyku kumulowania się niespłaconych zobowiązań wobec państwa, korzystając w tym celu ze swoich uprawnień przysługujących mu na mocy ustawy i nie przyznając NCHZ statusu przedsiębiorstwa strategicznego, który zobowiązuje syndyka do kontynuowania działalności NCHZ w trakcie postępowania upadłościowego.
- (76) Ponadto kontynuowanie działalności i akumulowanie dodatkowych zobowiązań w wyniku stosowania ustawy znacznie utrudniło obecnym wierzycielom publicznym NCHZ odzyskanie ich istniejących wierzytelności.
- (77) W związku z tym Komisja stwierdza, że uznanie NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne doprowadziło do przeniesienia zasobów państwowych w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Takie przeniesienie miało formę utraconych przychodów z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i innych roszczeń publicznych, z których NCHZ nie wywiązało się w trakcie okresu obowiązywania ustawy. Komisja zauważa również, że decyzję o uznaniu NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne przyjął rząd, a zatem można ją wyraźnie przypisać państwu słowackiemu.

## 5.2.2. Korzyść gospodarcza

- (78) Stosowanie ustawy wobec NCHZ zapewnia mu korzyść gospodarczą, ponieważ chroni przedsiębiorstwo przed normalnym tokiem postępowania upadłościowego na podstawie standardowych przepisów dotyczących upadłości. Przez prawie 13 miesięcy NCHZ kontynuowało swoją działalność wyłącznie ze względu na zastosowanie ustawy. Syndyk masy upadłościowej musiał zapewnić działanie przedsiębiorstwa, nawet jeżeli jego przychody nie pokrywały całkowicie jego kosztów operacyjnych, w tym podatków i składek na ubezpieczenie społeczne. Tym samym w wyniku zastosowania ustawy syndyk i wierzyciele zostali pozbawieni prawa do decydowania o tym, czy kontynuowanie działalności przedsiębiorstwa stanowi korzyść gospodarczą.
- (79) Ze względu na przynoszący straty charakter kontynuowanej działalności, NCHZ nie było w stanie całkowicie spłacić swoich zobowiązań, w tym opłacić składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne swoich pracowników ani uregulować innych zobowiązań wobec różnych podmiotów państwowych podczas postępowania upadłościowego.
- (80) W wyniku stosowania ustawy wobec NCHZ syndyk zobowiązany był do: (i) zapewnienia funkcjonowania NCHZ oraz (ii) zapobiegania nieuzasadnionym grupowym zwolnieniom pracowników. W związku z tym sam syndyk stwierdził, że na podstawie ustawy był zobowiązany do kontynuowania działalności NCHZ w pełni, bez możliwości przeanalizowania innych opcji i wybrania tej najkorzystniejszej dla wierzycieli przedsiębiorstwa znajdującego się w stanie upadłości.
- (81) W okresie obowiązywania ustawy wierzyciele nie mogli zorganizować żadnego spotkania decydującego o przyszłości gospodarczej NCHZ ani przeprowadzić analizy, aby ocenić, czy na tym etapie kontynuacja działalności NCHZ leżała w interesie wierzycieli. Dopiero w momencie zbliżania się terminu utraty mocy ustawy syndyk zlecił kompleksową analizę ekonomiczną i zwołał zebranie wierzycieli przedsiębiorstwa w celu podjęcia decyzji w sprawie ewentualnego kontynuowania działalności NCHZ.
- (82) Ponadto stosowanie ustawy wobec NCHZ opierało się nie na okolicznościach, jakie uwzględniliby wierzyciele przedsiębiorstwa, ale na innych względach polityki publicznej. W uzasadnieniu decyzji rządu z dnia 2 grudnia 2009 r. uznającej NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne na podstawie ustawy, wskazano na zagrożenie utratą 1 700 miejsc pracy bezpośrednio w NCHZ i dodatkowych 5 000 miejsc pracy u dostawców NCHZ w przypadku zamknięcia przedsiębiorstwa. W uzasadnieniu stwierdzono również, że wstrzymanie produkcji w NCHZ wpłynęłoby negatywnie na wyniki i konkurencyjność całego przemysłu chemicznego na Słowacji, a tym samym znacznie pogorszyłoby stan całej gospodarki słowackiej. W związku z tym najwyraźniej zastosowanie ustawy do NCHZ przez rząd nie jest uzasadnione w oparciu o test prywatnego wierzyciela. Słowacja utrzymuje, że choć w pierwszym okresie ani wierzyciele ani sąd nie podjęli żadnej decyzji, istniało prawdopodobieństwo, że wierzyciele i tak zdecydowaliby się kontynuować działalność NCHZ, nawet jeżeli ustawa nie miałaby do niego zastosowania. Słowacja odwołuje się do wstępnej analizy z dnia 26 października 2009 r. i oświadczeń publicznych syndyka z października 2009 r. (tj. sprzed wejścia w życie ustawy), które świadczą o tym, że kontynuowanie działalności NCHZ było wariantem preferowanym przez syndyka.
- (83) Wstępna analiza sporządzona przez syndyka jest jednak raczej pobieżna, nie zawiera żadnej analizy alternatywnych opcji (sprzedaż aktywów lub likwidacja), nie można jej zatem uznać za solidną podstawę, na której wierzyciele mogą się oprzeć podczas podejmowania decyzji w sprawie kontynuowania działalności NCHZ. Ponadto w grudniu 2009 r. sąd zastąpił pierwotnego syndyka NCHZ nowym, który mógłby wyciągnąć inne wnioski na podstawie dogłębniejszej oceny. Wszelką dalszą ocenę tej kwestii zawieszono jednak w związku z wejściem w życie ustawy, tak więc wierzyciele i sąd nie mieli możliwości omówienia tej kwestii i podjęcia stosownej decyzji z punktu widzenia ich interesów gospodarczych.
- (84) Chociaż wierzyciele i sąd postanowili kontynuować działalność NCHZ po utracie mocy przez ustawę, decyzję tę podjęto w innej sytuacji gospodarczej i opierała się ona na znacznie bardziej złożonej i solidnej ocenie ekonomicznej sporządzonej w grudniu 2010 r. w związku z utratą mocy przez ustawę. W przedmiotowej analizie przede wszystkim należało uwzględnić, że po pierwszym okresie NCHZ posiadało niespłacone zobowiązania (zarówno publiczne, jak i prywatne) zaciągnięte w trakcie poprzedniej działalności o wartości 16 mln EUR i to one mają pierwszeństwo nad wszelkimi zobowiązaniami powstałymi przed ogłoszeniem upadłości. W związku z tym sytuacja wierzycieli różniła się od tej na początku postępowania upadłościowego, gdy nie zaciągnięto jeszcze znacznej części tych zobowiązań.
- (85) Ponadto stosowanie ustawy wobec NCHZ usunęło niepewność, jaka automatycznie wiązała się z procesem decyzyjnym na mocy zwykłych przepisów upadłościowych, gdyż ustawa gwarantowała, że co najmniej do momentu utraty mocy na koniec 2010 r. NCHZ byłoby w pełni zdolne do prowadzenia działalności operacyjnej. Stanowiło to wyraźny sygnał dla dostawców i klientów przedsiębiorstwa, których zapewniono o możliwości

kontynuowania działalności handlowej z NCHZ, ponieważ przedsiębiorstwo, ze względu na swój status przedsiębiorstwa strategicznego przyznany mu na podstawie ustawy, pozostałoby w pełni zdolne do prowadzenia działalności operacyjnej. Z uwagi na fakt, że bezpieczeństwo dostaw jest ważnym elementem dla klientów z sektora chemicznego, stosowanie ustawy zapewnia znaczącą przewagę NCHZ w porównaniu ze standardowym postępowaniem upadłościowym. Dało to klientom NCHZ znacznie większą pewność, że mimo wszelkich dalszych strat oraz niezależnie od poglądów i interesów swoich wierzycieli NCHZ kontynuowałoby działalność co najmniej do momentu utraty mocy przez ustawę. NCHZ traktowano zatem w sposób uprzywilejowany w porównaniu z jego konkurentami znajdującymi się w podobnej sytuacji.

- (86) Ryzyko, że klienci przejdą do innych dostawców w wyniku upadłości przedsiębiorstwa nie jest tylko hipotetycznym założeniem. W rzeczywistości, jak wynika z analizy ekonomicznej sporządzonej przez syndyka po utracie mocy przez ustawę, w latach 2009–2010 doszło do utraty niektórych klientów mimo zabezpieczenia wynikającego ze stosowania ustawy. W przypadku niestosowania ustawy ryzyko utraty większej liczby klientów z powodu wątpliwości wynikających z postępowania upadłościowego byłoby znacznie wyższe. Wzrosłoby także ryzyko uznania przez wierzycieli dalszej działalności NCHZ za pozbawioną sensu z gospodarczego punktu widzenia.
- (87) Słowacja przedstawiła analizę hipotetyczną sporządzoną przez syndyka na podstawie metody wykorzystywanej podczas analizy w drugim okresie, z której wynika, że gdyby likwidację rozważono na początku pierwszego okresu, wyniki analizy nie różniłyby się od wyników analizy przeprowadzonej w drugim okresie. Niezależnie od niższego poziomu bieżących zobowiązań o wartości 8,5 mln EUR przychody z likwidacji nie byłyby większe od kosztów i bieżących zobowiązań. Analiza jest jednak bardzo ogólna i hipotetyczna, gdyż syndyk przeprowadził ją już po wydarzeniu <sup>(12)</sup>, a opracował i złożył dopiero w marcu 2014 r.
- (88) Słowacja nie wykazała, że kontynuowanie działalności NCHZ w istocie zostałyby zatwierdzone na początku okresu upadłości na podstawie odpowiedniej dogłębnej analizy i dyskusji z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, nawet gdyby ustawa nie miała zastosowania do NCHZ. W rzeczywistości, gdyby ustawa nie miała zastosowania do NCHZ, przedsiębiorstwo zmagaloby się z dodatkowymi negatywnymi konsekwencjami (takimi jak przejście klientów do bezpieczniejszych dostawców), które znacznie zwiększyłyby ryzyko, że wierzyciele opowiedzieliby się za zaprzestaniem działalności na tym etapie.
- (89) Stosowanie ustawy wobec NCHZ zapewnia mu zatem selektywną korzyść gospodarczą, ponieważ chroni przedsiębiorstwo przed normalnym tokiem postępowania upadłościowego zgodnie ze standardowym prawem upadłościowym. Ustawa pozbawia syndyka, wierzycieli i sąd możliwości zaprzestania działalności NCHZ lub wprowadzenia znacznej redukcji zatrudnienia (zob. motyw 27) zarówno na początku postępowania upadłościowego, jak i później (tj. w trakcie 2010 r.) w związku ze zmianami w sytuacji gospodarczej NCHZ. Ponadto dzięki ustawie NCHZ i osoby trzecie (takie jak klienci i dostawcy) mieli pewność, że działalność będzie kontynuowana, czego nigdy nie będą mogły zapewnić standardowe przepisy upadłościowe.
- (90) W związku z powyższym Komisja jest zdania, że stosowanie ustawy zapewnia NCHZ nienależną korzyść gospodarczą.

### 5.2.3. *Selektywność środka*

- (91) Decyzja o stosowaniu ustawy wobec NCHZ, gwarantująca tym samym kontynuowanie działalności przedsiębiorstwa, stanowi indywidualny środek przyjęty przez rząd dotyczący przede wszystkim NCHZ i dlatego, z definicji, można go uznać za selektywny.
- (92) Władze słowackie twierdzą, że ustawa była ogólnym środkiem mającym zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw spełniających określone w niej kryteria. Abstrahując od faktu, że stosownym środkiem nie była sama ustawa, ale stosowanie jej wobec NCHZ zgodnie z decyzją rządu, Komisja zauważa, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów UE fakt, że ustawa jest ogólnym środkiem nie wyklucza możliwości przyznania selektywnej korzyści określonemu podmiotowi.
- (93) Po pierwsze, mimo że ustawa była ogólnym środkiem legislacyjnym z okoliczności sprawy wynika, że w istocie była wyraźnie skierowana do NCHZ (w niektórych artykułach prasowych nazywana jest ustawą „lex NCHZ”). Ustawę przyjęto miesiąc po ogłoszeniu upadłości przedsiębiorstwa, a NCHZ było jedynym przedsiębiorstwem, wobec którego zastosowano tę ustawę.

<sup>(12)</sup> Wyrok z dnia 5 czerwca 2012 r. w sprawie C-124/10 P Komisja przeciwko EDF, Zb. Orz. 2012, s. I-0000, pkt 83–85 i 105; wyrok z dnia 16 maja 2002 r. w sprawie C-482/99 Francja przeciwko Komisji, Zb. Orz. 2002, s. I-4397, pkt 71 i 72; wyrok z dnia 30 kwietnia 1998 r. w sprawie T-16/96 City Flyer Express Ltd przeciwko Komisji, Zb. Orz. 1998, s. II-757, pkt 76.

- (94) Po drugie, aby ustawa miała zastosowanie do danego przedsiębiorstwa rząd musi wydać decyzję uznającą przedsiębiorstwo za „strategiczne”, ponieważ ustawa nie ma zastosowania automatycznie do każdego przedsiębiorstwa spełniającego warunki określone w sekcji 1 ust. 2 ustawy. Ponadto z uwagi na ogólne sformułowanie tych warunków rząd dysponował znaczną swobodą w uznawaniu przedsiębiorstw za strategiczne <sup>(13)</sup>.
- (95) W związku z powyższym Komisja uważa, że środek pozwalający na kumulowanie się niespłaconego długu NCHZ wobec państwa stanowi środek selektywny w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

#### 5.2.4. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi

- (96) Kontynuowanie działalności NCHZ na mocy stosowania ustawy doprowadziło do zmniejszenia kosztów, które w przeciwnym razie NCHZ musiałyby ponieść. Działalność NCHZ nie przyniosła przychodów wystarczających na pokrycie wszystkich kosztów operacyjnych, w tym składek na ubezpieczenie społeczne i innych należności wobec państwa zaciągniętych w trakcie postępowania upadłościowego. Pomimo braku możliwości pokrycia wszystkich zobowiązań, a w szczególności tych wobec państwa (które pozostały niespłacone przez 13 miesięcy obowiązywania ustawy), NCHZ nadal działało na rynku, oferując swoje produkty i konkurując z innymi europejskimi producentami chemicznymi.
- (97) Ponadto, jak opisano powyżej, w wyniku stosowania ustawy NCHZ otrzymało korzyści gospodarcze, które nie przysługiwały innym przedsiębiorstwom w podobnej sytuacji. W szczególności istniało prawdopodobieństwo znacznego zmniejszenia ryzyka utraty klientów i dostawców w trakcie postępowania upadłościowego. Fakt, że przedsiębiorstwo było zobowiązane zgodnie z ustawą do kontynuowania działalności zachęcił partnerów biznesowych NCHZ do utrzymania ich relacji z przedsiębiorstwem. Bezpieczeństwo dostaw dla klientów NCHZ, szczególnie ważne w przemyśle chemicznym, zapewniono poprzez kontynuowanie działalności przedsiębiorstwa, jak przewidziano w ustawie. Gdyby ustawa nie miała zastosowania, istniałoby duże prawdopodobieństwo, że klienci NCHZ szukaliby alternatywnych źródeł dostaw w obawie przed nagłym zaprzestaniem działalności z powodu pogarszającej się sytuacji finansowej i gospodarczej przedsiębiorstwa w stanie upadłości.
- (98) Zmniejszenie kosztów pojedynczego przedsiębiorstwa równa się pomocy operacyjnej, a tym samym zakłóca konkurencję, jako że konkurenci NCHZ musieli pokryć te koszty lub ponieść konsekwencje swojej niewypłacalności. Ponadto środki te mogły zakłócić konkurencję poprzez sztuczne utrzymanie NCHZ na rynku węgla wapnia i innych rynkach, na których prowadziło działalność.
- (99) Z uwagi na ograniczoną liczbę producentów węgla wapnia w UE oraz fakt, że produkty te sprzedaje się w całej Europie, dany środek wyraźnie wpływa także na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

#### 5.2.5. Wniosek dotyczący istnienia pomocy państwa

- (100) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że uznanie NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne na podstawie ustawy stanowiło selektywną korzyść na rzecz tego przedsiębiorstwa, którą można przypisać państwu i która wiązała się wykorzystaniem zasobów państwowych w celu zakłócenia konkurencji na rynku otwartym na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Środek stanowi więc pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (101) Kwota pomocy odpowiada niespłaconym zobowiązaniom wobec państwa i podmiotów państwowych skumulowanym w okresie, w którym ustawa miała zastosowanie do NCHZ. Zgodnie z informacjami dostarczonymi przez Słowację niespłacony dług na początku okresu wyniósł 735 817,44 EUR <sup>(14)</sup>. Po utracie mocy przez ustawę niespłacone zobowiązania wyniosły 5 519 241,54 EUR <sup>(15)</sup>. Kwota pomocy wynosi zatem 4 783 424,10 EUR.

<sup>(13)</sup> Zob. w tym względzie w szczególności sprawa Case T-152/99, Hijos de Andrés Molina, SA (HAMSA) przeciwko Komisji, Zb. Orz. 2002, s. II-3049, pkt 157.

<sup>(14)</sup> Kwota ta odpowiada niespłaconemu długowi wobec wierzycieli publicznych w dniu 31 grudnia 2009 r. Władze słowackie twierdzą, że nie ma dokładnych informacji na temat wysokości kwot w dniu, w którym NCHZ uznano za przedsiębiorstwo strategiczne. W związku z tym podana liczba jest najdokładniejszym (i raczej konserwatywnym) dostępnym szacunkiem kwoty niespłaconych zobowiązań na początku okresu stosowania ustawy.

<sup>(15)</sup> Kwota ta odpowiada niespłaconemu długowi wobec wierzycieli publicznych w dniu 31 grudnia 2010 r. Władze słowackie twierdzą, że nie ma dokładnych informacji na temat wysokości kwot w dniu, w którym NCHZ przestało być uznawane za przedsiębiorstwo strategiczne zgodnie z ustawą. W związku z tym podana liczba jest najdokładniejszym (i raczej konserwatywnym) dostępnym szacunkiem kwoty niespłaconych zobowiązań pod koniec okresu stosowania ustawy.

### 5.3. Kontynuowanie działalności na mocy decyzji komitetu wierzycieli

(102) Po utracie mocy przez ustawę syndyk nie miał prawnego obowiązku kontynuowania działalności przedsiębiorstwa. Powiadomił wierzycieli (zarówno zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych), że straty NCHZ stale rosły od momentu ogłoszenia upadłości przedsiębiorstwa, a koszty prowadzenia działalności były wyższe niż przychody z jego działalności. Mimo zdawania sobie sprawy ze złej kondycji przedsiębiorstwa wszyscy wierzyciele z komitetu wierzycieli i wierzyciele zabezpieczeni zgodzili się w styczniu 2011 r., że NCHZ powinno kontynuować swoją działalność. Następnie decyzję tę zatwierdził sąd upadłościowy zgodnie ze słowacką ustawą o prawie upadłościowym i tym samym stała się ona wiążąca dla syndyka.

#### 5.3.1. Możliwość przypisania i korzyść gospodarza

(103) Kontynuacja działalności NCHZ po utracie mocy przez ustawę opierała się na decyzji komitetu wierzycieli (organ przedstawicielski wierzycieli niezabezpieczonych), którego członkami były głównie przedsiębiorstwa prywatne. W trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego wykazano, że żaden członek komitetu wierzycieli ani żaden z wierzycieli zabezpieczonych nie miał prawa weta zgodnie ze słowacką ustawą o prawie upadłościowym. W rzeczywistości głosowanie w tych organach odbywało się większością głosów. W związku z tym żaden podmiot państwowy nie mógł egzekwować swoich interesów w celu zatrzymania dalszej akumulacji zadłużenia.

(104) Można zatem stwierdzić, że działalność NCHZ kontynuowano na podstawie decyzji podjętej przez wierzycieli prywatnych, ponieważ wierzyciele publiczni nie byli w stanie zawetować kontynuowania działalności NCHZ. Z tego powodu nie można uznać decyzji o kontynuacji działalności NCHZ po utracie mocy przez ustawę za decyzję, którą można przypisać państwu.

(105) Pokazuje to także, że decyzja różnych wierzycieli publicznych dotycząca aktywnego wspierania kontynuacji działalności NCHZ w drugim okresie została podjęta w tym samym czasie i na tych samych warunkach (na zasadzie równorzędności), co decyzje porównywalnych wierzycieli prywatnych, co oznacza, że wierzyciele publiczni działali zgodnie z testem prywatnego wierzyciela.

(106) Ponadto ze względu na kompletność Komisja zweryfikowała analizę ekonomiczną sporządzoną przez syndyka, która w odpowiednim momencie została udostępniona wierzycielom i sądowi. W analizie tej zidentyfikowano szereg możliwych scenariuszy oraz zestawiono koszty i przychody z punktu widzenia wierzycieli NCHZ. W szczególności w analizie wskazano, że zaprzestanie działalności NCHZ skutkowałoby znaczącymi kosztami wynoszącymi łącznie ponad 48 mln EUR. Większa część kosztów była związana z zamknięciem zakładów produkcji chemicznej i usunięciem zanieczyszczeń środowiskowych z ich terenu (około 37,3 mln EUR) i kosztami pracowniczymi (10,5 mln EUR w przypadku wywiązania się ze wszystkich obowiązków prawnych). Jednocześnie oczekiwany przychód ze sprzedaży pojedynczych składników aktywów wynosił około 47–52 mln EUR (bez uwzględnienia dodatkowych kosztów rozbiórki i usuwania sprzętu).

(107) Ponieważ niespłacone zobowiązania (publiczne i prywatne) powstałe w wyniku działalności prowadzonej w trakcie postępowania upadłościowego (16 mln EUR w tamtym czasie) były traktowane preferencyjnie, żadne z roszczeń przedupadłościowych nie zostało zaspokojone. W analizie uznano jednak, że sprzedaż przedsiębiorstwa kontynuującego działalność prawdopodobnie przyniesie wyższe dochody, ponieważ gdyby zaprzestano działalność, część wyposażenia technicznego zostałaby nieodwracalnie zniszczona. W analizie stwierdzono także, że mimo niepowodzenia pierwszego przetargu zgłosił się szereg zainteresowanych nabywców. Ogólnie z analizy wynika, że kontynuowanie działalności NCHZ i sprzedaż przedsiębiorstwa na zasadzie kontynuowania działalności leżało w interesie wierzycieli.

(108) Do analizy ekonomicznej sporządzonej przez syndyka dołączona była również analiza sporządzona przez zarząd NCHZ. W swojej analizie zarząd uznał, że w przypadku zaprzestania działalności oczekiwana rzeczywista wartość aktywów przedsiębiorstwa wyniesie jedynie 15,5 mln EUR, przez co zaprzestanie działalności NCHZ stawało się jeszcze mniej atrakcyjne dla wierzycieli. Ponadto w analizie stwierdzono, że przedsiębiorstwo można z powodzeniem sprzedać po przyjęciu pewnych środków restrukturyzacyjnych; ponieważ ustawa raczej utrudniała zwolnienie pracowników, NCHZ przeprowadziło redukcję personelu dopiero wtedy, gdy ustawa przestała mieć zastosowanie na początku drugiego okresu. Ogólnie w analizie uznano również, że najlepiej dla wierzycieli byłoby, gdy NCHZ zostało sprzedane na zasadzie kontynuowania działalności.

(109) Wniosek dotyczący kontynuowania działalności oparty na tych dokumentach został następnie przyjęty przez wszystkich wierzycieli, zarówno publicznych jak i prywatnych. Komisja zauważa, że zadłużenie wobec co najmniej niektórych prywatnych wierzycieli narastało także w okresie upadłości, osiągając ostatecznie kwotę 11,5 mln EUR.

- (110) Szczegółowe badanie wykazało ponadto, że zagrożenie dalszą kumulacją zadłużenia należnego wierzycielom ze strony NCHZ w czasie kontynuacji operacji przez to przedsiębiorstwo bezpośrednio dotyczyło tylko dwóch z czterech publicznych wierzycieli reprezentowanych w organach będących wierzycielami (Krajowego Funduszu Własności, Funduszu Ochrony Środowiska, Słowackiego Banku Gwarancyjnego i Rozwojowego i miasta Nováky). Wierzycielami tymi były Fundusz Ochrony Środowiska, którego dodatkowe roszczenia w drugim okresie wynosiły jedynie [100 000–500 000] EUR, i miasto Nováky, którego dodatkowe nieuregulowane roszczenia w drugim okresie wynosiły [300 000–800 000] EUR. Główni wierzyciele publiczni, w przypadku których należne im kwoty wzrosły w czasie postępowania upadłościowego, w szczególności przedsiębiorstwa z sektora zdrowia publicznego i ubezpieczeń społecznych, nie byli reprezentowani w żadnym z organów będących wierzycielami decydujących o kontynuacji działalności NCHZ. W związku z tym nie mogli bezpośrednio wpływać na podejmowanie decyzji, więc nie mogli zapobiec kontynuacji działalności NCHZ. Wierzyciele publiczni zrobili wszystko, co mogli, aby odzyskać należności, zgłaszając swoje wierzytelności syndykowi masy upadłościowej i wykorzystując wszystkie mechanizmy egzekucji dostępne na mocy ustawy o prawie upadłościowym.
- (111) Wobec powyższego Komisja uznaje, że zachowanie poszczególnych podmiotów państwowych było zgodne z testem prywatnego wierzyciela.
- (112) W związku z tym Komisja uznaje, że NCHZ nie uzyskało korzyści w stosunku do swoich konkurentów, jakiej nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych w drugim okresie, gdy ustawa już nie miała zastosowania, i że NCHZ kontynuowało działalność na podstawie decyzji komitetu wierzycieli.

#### 5.3.2. Wniosek dotyczący istnienia pomocy państwa

- (113) Ponieważ nie są spełnione łącznie co najmniej dwa warunki definiowania pomocy państwa (możliwość przypisania państwu i istnienie korzyści gospodarczej), Komisja uznaje, że kontynuacja działalności NCHZ na podstawie decyzji komitetu wierzycieli nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

#### 5.4. Pomoc niezgodna z prawem

- (114) Komisja zauważa, że ponieważ zastosowanie ustawy do NCHZ stanowi pomoc państwa, pomoc ta została przyznana z naruszeniem obowiązków zgłaszania i stosowania okresu zawieszenia określonych w art. 108 ust. 3 TFUE. Zatem Komisja zauważa, że pomoc przyznana NCHZ stanowi niezgodną z prawem pomoc państwa.

#### 5.5. Zgodność środków z rynkiem wewnętrznym

- (115) Ponieważ środek wskazany powyżej stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, jego zgodność musi zostać oceniona w świetle wyjątków określonych w ust. 2 i 3 tego artykułu.
- (116) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości państwo członkowskie decyduje o przedstawieniu możliwych powodów zgodności i wykazaniu, że spełnione są przesłanki do uznania takiej zgodności<sup>(16)</sup>. Władze słowackie uważają, że wspomniane środki nie stanowią pomocy państwa i nie przedstawiły żadnych możliwych powodów, na podstawie których można by przeprowadzić ocenę zgodności.
- (117) Komisja zbadła jednak, czy jakiegokolwiek powody określone w TFUE miałyby zastosowanie, bez zagłębiania się w sprawę, do środków będących przedmiotem oceny.
- (118) Ponieważ w momencie przyznania środków NCHZ było przedmiotem postępowania upadłościowego, niewątpliwie przedsiębiorstwo to było przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw („wytyczne dotyczące ratowania i restrukturyzacji”)<sup>(17)</sup>.
- (119) W związku z tym każda ocena zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym powinna zasadniczo być przeprowadzana w oparciu o kryteria określone w tych wytycznych.
- (120) Komisja zauważa, że warunki dotyczące pomocy w celu ratowania określone w pkt 3.1 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji nie wydają się spełnione: w szczególności przedmiotowe środki nie polegają na wsparciu płynności finansowej w postaci gwarancji kredytowych lub pożyczek i nie towarzyszyło im zobowiązanie się Słowacji do przekazania Komisji planu restrukturyzacji lub planu likwidacji itp.

<sup>(16)</sup> Sprawa C-364/90 Włochy przeciwko Komisji, Rec. 1993, s. I-2097, pkt 20.

<sup>(17)</sup> Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

- (121) Jeżeli chodzi o pomoc restrukturyzacyjną określoną w pkt 3.2 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji, Komisja zauważa, że Słowacja nie zgłosiła żadnych środków zidentyfikowanych powyżej jako pomoc restrukturyzacyjna i że nie wykazała występowania któregokolwiek z elementów niezbędnych w odniesieniu do tych środków, które miały być za taką pomoc uznane (planu restrukturyzacji, wkładu własnego, środków wyrównawczych itp.).
- (122) W pkt 34 wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji wymaga się, by przyznanie pomocy było uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji, który musi zostać zatwierdzony przez Komisję we wszystkich przypadkach pomocy indywidualnej. W omawianym przypadku pomoc przyznano bez wiarygodnego planu restrukturyzacji spełniającego warunki określone w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji. Ta okoliczność nie byłaby sama w sobie wystarczająca do wykluczenia zgodności środków z rynkiem wewnętrznym.
- (123) Komisja zauważa ponadto, że Słowacja nie zwróciła uwagi Komisji na żadne fakty, które zapewniałyby zgodność z wymogami koniecznymi do uznania pomocy restrukturyzacyjnej za zgodną: przywrócenie długoterminowej rentowności NCHZ, dopuszczalne poziomy wkładu własnego, odpowiednie środki wyrównawcze itp.
- (124) Komisja stwierdza, że wskazany powyżej środek nie jest zgodny na podstawie wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji i w związku z tym stanowi pomoc państwa, która jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.

#### 5.6. Odzyskanie pomocy

- (125) Zgodnie z Traktatem i utrwalonym orzecznictwem Trybunału Komisja powinna w normalnych okolicznościach podejmować decyzję o tym, że zainteresowane państwo członkowskie musi znieść pomoc przyznaną niezgodnie z prawem w przypadku stwierdzenia niezgodności takiej pomocy z rynkiem wewnętrznym<sup>(18)</sup>. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika również, że nałożenie na państwo obowiązku wycofania pomocy uznanej za niezgodną z rynkiem wewnętrznym służy przywróceniu stanu pierwotnego<sup>(19)</sup>.
- (126) W tym kontekście Trybunał ustalił, że cel ten uznaje się za osiągnięty, jeżeli beneficjent pomocy przyznanej w sposób niezgodny z prawem dokonał jej zwrotu i utracił korzyść posiadaną względem konkurentów rynkowych, a ponadto została przywrócona sytuacja sprzed wypłaty pomocy<sup>(20)</sup>.
- (127) Zgodnie z przytoczonym orzecznictwem art. 14 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 stanowi, że: „w przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta [...]”<sup>(21)</sup>.
- (128) W związku z tym, biorąc pod uwagę, że żadnego z przedmiotowych środków nie zgłoszono Komisji, naruszając tym samym art. 108 Traktatu, i że należy uznać je za pomoc niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym przyznane kwoty muszą zostać odzyskane w celu przywrócenia sytuacji istniejącej na rynku przed ich przyznaniem. Proces odzyskiwania powinien obejmować czas od dnia odniesienia korzyści przez beneficjenta, to jest począwszy od dnia przekazania mu pomocy, do dnia skutecznego odzyskania, i kwota, jaką należy odzyskać, powinna być powiększona o kwotę odsetek naliczanych do dnia jej skutecznego odzyskania. Proces odzyskiwania będzie uwzględniał kwoty niespłaconych długów stanowiących pomoc państwa, w odniesieniu do których wykazano, że zostały już spłacone z przychodów ze sprzedaży aktywów NCHZ.
- (129) W związku ze zbyciem przedsiębiorstwa NCHZ na rzecz Via Chem Slovakia i Fortischem Komisja zbada możliwą ciągłość gospodarczą między tymi dwoma przedsiębiorstwami w celu ustalenia, czy odzyskiwanie pomocy powinno obejmować także te przedsiębiorstwa.

#### 5.7. Ciągłość gospodarcza NCHZ w wyniku sprzedaży przedsiębiorstwa

- (130) Jak wskazano, w przypadku negatywnej decyzji Komisji dotyczącej odzyskania pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym przyznanej przedsiębiorstwu w kontekście art. 107 i 108 TFUE, dane państwo członkowskie jest zobowiązane do odzyskania pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym. Obowiązek odzyskania pomocy może być rozszerzony na nową spółkę, której dane przedsiębiorstwo przekazało lub sprzedało określone aktywa, w przypadku gdy struktura przekazania lub sprzedaży prowadzi do stwierdzenia, że pomiędzy obydwojema spółkami zachodzi ciągłość gospodarcza<sup>(22)</sup>.

<sup>(18)</sup> Sprawa C-70/72 Komisja przeciwko Niemcom, Rec. 1973, s. 813, pkt 13.

<sup>(19)</sup> Sprawy połączone C-278/92, C-279/92 i C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. 1994, s. I-4103, pkt 75.

<sup>(20)</sup> Zob. sprawa C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, Rec. 1999, s. I-030671, pkt 64 i 65.

<sup>(21)</sup> Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

<sup>(22)</sup> Wyrok Sądu z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie T-123/09, Ryanair Ltd przeciwko Komisji Europejskiej, pkt 155.



- (131) Jeżeli chodzi o cel przekazania, Komisja zauważa, że chociaż nie ma bezpośredniego dowodu na to, że celem transakcji było uniknięcie skutków ewentualnej decyzji o odzyskaniu pomocy, władze słowackie zdawały sobie jednak sprawę, że od dnia 17 października 2011 r. Komisja wstępnie badała skargę przeciwko NCHZ (zob. motyw 2) i że istniało roszczenie dotyczące płatności grzywny w sprawach kartelowych wynoszącej 19,6 mln EUR, nałożonej na NCHZ decyzją z dnia 22 lipca 2009 r. (zob. motyw 12).
- (132) Zgodnie z orzeczeniem Trybunału w sprawie Włochy i SIM 2 przeciwko Komisji <sup>(23)</sup>, na którym Komisja oparła swoją decyzję dotyczącą przedsiębiorstw Olympic Airlines, Alitalia i SERNAM <sup>(24)</sup>, ocenę ciągłości gospodarczej między beneficjentem pomocy a przedsiębiorstwem, któremu przekazano aktywa tego beneficjenta, przeprowadza się w oparciu o zbiór wskaźników. Pod uwagę mogą zostać wzięte następujące wskaźniki: cena sprzedaży, która odpowiada lub nie odpowiada cenie rynkowej, zakres sprzedanych aktywów (aktywa i pasywa, utrzymanie siły roboczej, aktywa jako całość), tożsamość nabywcy(-ów), moment sprzedaży (po rozpoczęciu oceny wstępnej, po przeprowadzeniu formalnego postępowania wyjaśniającego lub po wydaniu decyzji końcowej) i ekonomiczna logika operacji. Ten zbiór wskaźników został potwierdzony przez Trybunał w decyzji z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie Ryanair przeciwko Komisji, potwierdzającej decyzję w sprawie Alitalia <sup>(25)</sup>.
- (133) Z uwagi na sprzedaż przedsiębiorstwa NCHZ na rzecz Via Chem Slovakia, a następnie na rzecz Fortischem, Komisja zbada, uwzględniając wyżej wymienione kryteria, czy istnieje ciągłość gospodarcza pomiędzy NCHZ a przedsiębiorstwem ostatecznie nabytym i obecnie prowadzonym przez Fortischem.
- (134) Komisja uznaje, że nie jest właściwe prowadzenie oddzielnej analizy ciągłości gospodarczej w odniesieniu do tych dwóch transakcji skutkujących nabyciem działalności gospodarczej NCHZ przez Fortischem, tj. najpierw w odniesieniu do sprzedaży na rzecz Via Chem Slovakia, a następnie do sprzedaży na rzecz Fortischem. Via Chem Slovakia sprzedało przedmiotowe przedsiębiorstwo na rzecz Fortischem w ramach drugiej transakcji w dniu 1 sierpnia 2012 r., tj. już pierwszego dnia po zamknięciu pierwszej transakcji. W związku z tym w rzeczywistości Via Chem Slovakia nigdy nie zarządzało nabytą działalnością gospodarczą NCHZ ani jej nie prowadziło.
- (135) Komisja przyznaje, że zakres tych dwóch transakcji nie jest dokładnie taki sam, ponieważ Via Chem Slovakia zachowało prawo własności niektórych nieruchomości (budynków i gruntów). Z dostarczonych informacji wyraźnie jednak wynika, że cała działalność gospodarcza NCHZ nabyta przez Via Chem Slovakia została natychmiast przeniesiona na rzecz Fortischem. Z jedynym wyjątkiem, jakim są nieruchomości, Fortischem przejęło od Via Chem Slovakia wszystkie aktywa i prawa związane z produkcją chemiczną (maszyny produkcyjne i sprzęt, umowy itp.) oraz związane z nią zobowiązania (w tym wszystkie umowy o pracę). Nieruchomości, których nie sprzedano na rzecz Fortischem, ale które były niezbędne dla kontynuacji działalności gospodarczej NCHZ, zostały udostępnione Fortischem na zasadzie umowy dzierżawy. W związku z tym Komisja przeprowadzi bezpośrednią analizę, czy między NCHZ a jego działalnością gospodarczą nabytą przez Fortischem istnieje ciągłość gospodarcza. Szczególne cechy tych dwóch transakcji zostaną uwzględnione w zakresie, w jakim są one istotne dla tej oceny.

#### 5.7.1. Cena sprzedaży

- (136) W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła wątpliwości co do tego, czy cena 2,2 mln EUR zapłacona za aktywa przedsiębiorstwa przez Via Chem Slovakia, zwycięskiego oferenta, stanowi cenę rynkową.
- (137) Przetarg wiązał się z warunkami, które mogły prawdopodobnie spowodować obniżenie wartości aktywów. Zgodnie z warunkami przetargu potencjalni oferenci mogli wybrać, czy składają ofertę podejmując się realizacji „Zobowiązań jednostki przejmującej” (więcej szczegółowych informacji można znaleźć w motywach 17 i 18), czy też ich oferta nie obejmuje realizacji tych zobowiązań.
- (138) W zasadach przetargu określono, że jeżeli najkorzystniejsza oferta pochodzi od oferenta, który postanawia nie podejmować się realizacji zobowiązań, oferent składający najkorzystniejszą ofertę i podejmujący się realizacji tych zobowiązań będzie mógł zmienić swoją ofertę, tak aby odpowiadała najkorzystniejszej ofercie. Komisja uznaje, że ta przysługująca jednemu oferentowi możliwość podniesienia swojej oferty po tym, jak wszystkie oferty zostały już złożone, może zniechęcać potencjalnych uczestników lub mieć negatywny wpływ na składane oferty.

<sup>(23)</sup> Wyrok Trybunału z dnia 8 maja 2003 r. w sprawach połączonych C-328/99 i C-399/00, Republika Włoska i SIM 2 Multimedia SpA przeciwko Komisji Europejskiej.

<sup>(24)</sup> Decyzja Komisji z dnia 17 września 2008 r. w sprawie pomocy państwa N 321/2008, N 322/2008 i N 323/2008 – Grecja – Vente de certains actifs d'Olympic Airlines/Olympic Airways Services; decyzja Komisji z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie pomocy państwa N 510/2008 – Włochy – Sprzedaż aktywów Alitalii; decyzja Komisji z dnia 4 kwietnia 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34547 – Francja – Reprise des actifs du groupe SERNAM dans le cadre de son redressement judiciaire.

<sup>(25)</sup> Wyrok Sądu z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie T-123/09, Ryanair Ltd przeciwko Komisji.

- (139) Faktycznie jednym z aspektów zapewniających osiągnięcie najwyższej ceny w przetargu jest niepewność dotycząca cen zaproponowanych przez innych oferentów. Jeżeli oferent składający ofertę obejmującą realizację zobowiązań wie, że jego oferta musi być najwyższa jedynie wśród ofert obejmujących realizację zobowiązań i że będzie mógł zaproponować ofertę odpowiadającą najkorzystniejszej ofercie nieobejmującej realizacji zobowiązań, oferent ten może złożyć niższą ofertę niż w przypadku, w którym w warunkach przetargu nie przewidziano żadnej możliwości zaproponowania oferty odpowiadającej najkorzystniejszej ofercie.
- (140) Ponadto warunek ten mógłby zniechęcać oferentów, którzy nie chcą składać ofert obejmujących realizację zobowiązań, ponieważ wiedzą, że nawet jeśli ich oferta jest najkorzystniejsza, może zostać odrzucona, gdyż inny nabywca gotowy do podjęcia się realizacji zobowiązań może podwyższyć swoją ofertę. W takim przypadku oferent niepodjmujący się realizacji zobowiązań nie ma możliwości ponownego złożenia oferty i zaproponowania wyższej ceny nabycia.
- (141) W świetle powyższego wydaje się, że warunki przetargu sprzyjają oferentom podejmującym się realizacji zobowiązań, ponieważ w przypadku gdy dwóch oferentów oferuje tę samą cenę, przy czym jeden z nich podejmuje się realizacji zobowiązań, a drugi się tego nie podejmuje, preferowana jest oferta obejmująca realizację zobowiązań. Wskazywałoby to na fakt, że cena, którą osiągnięto by w przypadku, gdyby nie było zobowiązań, mogłaby potencjalnie być wyższa od ceny oferowanej przez zwycięskiego oferenta. Można racjonalnie przypuszczać, że obowiązek wypełnienia zobowiązań pociąga za sobą skutki finansowe dla nabywcy, który uwzględni te skutki przy składaniu swojej oferty. W przypadku braku zobowiązań cena oferowana przez tego nabywcę prawdopodobnie byłaby zatem wyższa.
- (142) Słowacja twierdzi, że nawet oferent proponujący przyjęcie zobowiązań nie mógł mieć pewności, czy nie istnieje żaden inny oferent proponujący przyjęcie zobowiązań i potencjalnie wyższą ofertę. Nie zmienia to jednak faktu, że oferenci niepodjmujący się realizacji zobowiązań byli ogólnie traktowani mniej przychylnie niż oferenci podejmujący się realizacji zobowiązań oraz że w związku z tym potencjalni oferenci, którzy nie byli skłonni do podjęcia zobowiązań, mogli być zniechęceni do udziału.
- (143) Słowacja twierdzi również, że z uwagi na łączną wysokość zobowiązań, która przekroczyła kwotę 11 mln EUR, istniało bardzo małe prawdopodobieństwo, że jakikolwiek oferent złoży ofertę, w ramach której podejmie się realizacji tych zobowiązań. Słowacja twierdzi, że – mając w szczególności na uwadze cenę jedynie 2 mln EUR zaproponowaną podczas pierwszego przetargu – żaden rozsądny uczestnik przetargu nie podjąłby się realizacji zobowiązań wiążących się z takimi skutkami finansowymi. Zobowiązania w rzeczywistości obejmują inwestycje o wartości co najmniej 11 mln EUR. Wspomniana kwota inwestycji jest jednak przeznaczona na finansowanie środków zapewniających zgodność z mającymi zastosowanie przepisami ochrony środowiska, co jest niezbędne do kontynuowania produkcji chemicznej. Każdy oferent pragnący kontynuować produkcję chemiczną będzie musiał dokonać takiej inwestycji, a zatem wspomniana kwota musi być wzięta pod uwagę również oferenci niepodjmujący się realizacji zobowiązań. Chociaż dwa pozostałe zobowiązania (o których mowa w motywie 17) miałyby potencjalny wpływ na cenę, to nabywca planujący utrzymanie lub nawet rozszerzenie zakresu działalności NCHZ nie uznałby tych zobowiązań za nadmiernie obciążające, mając na uwadze korzyść przyznaną podczas przetargu oferentom podejmującym się realizacji zobowiązań. W związku z tym nie można uznać możliwości pojawienia się oferty obejmującej realizację zobowiązań za „skrajnie nieprawdopodobną”; taka możliwość nie mogła zatem mieć wpływu na cenę zaproponowaną w ramach przetargu.
- (144) Jakkolwiek ostatecznie nie otrzymano żadnych ofert obejmujących realizację zobowiązań, warunki nie pozwoliły na włączenie najwyższej możliwej liczby konkurujących ze sobą oferentów składających swoje najlepsze oferty, co stanowi podstawowy warunek sprzedaży za jak najwyższą cenę rynkową.
- (145) Ponadto sprzedaż obejmowała sprzedaż całego przedsiębiorstwa kontynuującego działalność, tj. wraz z wszystkimi połączonymi aktywami, bez możliwości nabycia przez oferenta któregokolwiek z tych aktywów oddzielnie. Wykluczyło to możliwość zmaksymalizowania ceny ostatecznej poprzez składanie ofert dotyczących części obszarów działalności NCHZ (jednocześnie unikając potencjalnych trudności wynikających z ewentualnego zakończenia działalności lub ograniczając takie trudności). Komisja zauważa, że z dokumentów przedłożonych przez władze słowackie wynika, że istnieli potencjalni oferenci, którzy byli zainteresowani nabyciem jedynie niektórych części przedsiębiorstwa NCHZ (przykładowo przedsiębiorstwo bluO Epsilon Limited było zainteresowane nabyciem wyłącznie zakładów produkujących węgiel). W związku z tym nie można wykluczyć, że sprzedaż części obszarów działalności NCHZ nie skutkowałaby osiągnięciem wyższej całkowitej ceny sprzedaży.
- (146) Jeżeli chodzi o sprzedaż zrealizowaną przez Via Chem Slovakia na rzecz Fortischem, była to transakcja między dwoma prywatnymi podmiotami, w przypadku której nie przeprowadzono postępowania przetargowego. Cena była przedmiotem negocjacji prowadzonych między dwoma prywatnymi podmiotami, bez jakiegokolwiek możliwości zaproponowania wyższej ceny przez inne strony. W związku z tym wątpliwości co do tego, czy cena, jaką zapłaciło przedsiębiorstwo Via Chem Slovakia, odpowiadała cenie rynkowej, odnoszą się również do ceny zapłaconej przez Fortischem.
- (147) W świetle powyższych ustaleń wydaje się prawdopodobne, że aktywa NCHZ nie zostały sprzedane w sposób zapewniający maksymalizację przychodu z tytułu przeniesienia własności przedsiębiorstwa.

- (148) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że cena, jaką przedsiębiorstwo Via Chem Slovakia zapłaciło za przedsiębiorstwo NCHZ, prawdopodobnie nie była prawdziwą ceną rynkową, ponieważ wpływ na cenę miały warunki przetargu oraz fakt, iż oferenci musieli składać oferty dotyczące wszystkich połączonych aktywów.

#### 5.7.2. Zakres transakcji

- (149) W celu uniknięcia ciągłości gospodarczej przekazywane aktywa i inne elementy przedsiębiorstwa muszą stanowić jedynie część wcześniej istniejącego przedsiębiorstwa lub jego działalności. Im większa część pierwotnej działalności jest przenoszona do nowego podmiotu, tym wyższe istnieje prawdopodobieństwo, że działalność gospodarcza związana z tymi aktywami nadal będzie czerpać korzyści płynące z pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym.
- (150) Mimo iż Słowacja uważa, że sprzedaż stanowiła „transakcję przejścia aktywów”, to warunki sprzedaży w rzeczywistości wskazują, że przedsiębiorstwo zostało sprzedane na zasadzie kontynuowania działalności. Jak wskazano w motywie 19 powyżej, nowemu właścicielowi sprzedano wszystkie aktywa i co najmniej część zbywalnych zobowiązań.
- (151) W dniu 19 lipca 2012 r. słowacki organ ds. konkurencji zatwierdził sprzedaż NCHZ na rzecz Via Chem Slovakia. Z decyzji tej jasno wynika, że całe przedsiębiorstwo NCHZ, jako przedsiębiorstwo kontynuujące działalność, było przedmiotem zgłoszonego połączenia, a tym samym sprzedaży <sup>(26)</sup>.
- (152) Zakres działalności przedsiębiorstwa nabytego przez Fortischem pozostaje taki sam jak poprzedni zakres działalności NCHZ. Wynika to z porównania programu produkcji NCHZ na początku postępowania upadłościowego <sup>(27)</sup> z obecnym programem produkcji dokonanego na podstawie informacji zamieszczonymi na stronach internetowych Fortischem <sup>(28)</sup>. W obu przypadkach główne obszary działalności NCHZ i Fortischem obejmują odpowiednio produkcję chemikaliów nieorganicznych (elektrolitycznych), w tym węgla wapnia, chemikaliów organicznych, polimerów i produktów służących do przetwarzania polichlorku winylu. Produkcją wszystkich 14 najważniejszych produktów we wspomnianych obszarach produkcji, która w 2008 r. odpowiadała 99 % przychodów NCHZ <sup>(29)</sup>, zajmuje się również Fortischem. Kwota przychodów generowanych ze sprzedaży wspomnianych produktów przez Fortischem wyniosła 161,3 mln EUR w 2013 r. <sup>(30)</sup>. Kwota ta jest porównywalna z kwotą przychodów NCHZ, która w trakcie postępowania upadłościowego wynosiła 150–160 mln EUR <sup>(31)</sup>. W związku z tym zarówno program produkcji, jak i przychody przeniesionego przedsiębiorstwa pozostały takie same jak w przypadku NCHZ. Do Fortischem przeniesiono także ponad 95 % spośród 1 412 pracowników NCHZ. Pracownicy ci nie zostali zwolnieni a następnie ponownie zatrudnieni przez Fortischem, tylko ich umowy o pracę przeniesiono po prostu do Fortischem.
- (153) Zdaniem Słowacji przeniesiono mniej niż 60 % działalności, przede wszystkim dlatego, że sprzedaż nie obejmowała żadnych nieruchomości. Jak wyjaśniono powyżej (zob. motyw 134), Fortischem dzierżawi nieruchomości (grunty i budynki) niezbędne do prowadzenia działalności polegającej na produkcji chemicznej od przedsiębiorstwa Via Chem Slovakia. Poza nieruchomościami wszystkie inne aktywa, prawa i obowiązki związane z przeniesionym przedsiębiorstwem zostały przejęte przez Fortischem. Fortischem prowadzi zatem działalność gospodarczą NCHZ i nadal oferuje ten sam portfel produktów.
- (154) Ponadto Fortischem zachowało również istniejący zarząd NCHZ. Przykładowo dyrektor generalny NCHZ przed przeniesieniem przedsiębiorstwa został mianowany na stanowisko przewodniczącego zarządu Fortischem.
- (155) W momencie nabycia przedsiębiorstwa NCHZ Fortischem ogłosiło również w prasie, że nie planuje żadnych znaczących zmian w odniesieniu do personelu ani produkcji i że utrzyma istniejący zarząd <sup>(32)</sup>.

<sup>(26)</sup> Zob. w szczególności motywy 25–29 decyzji o zatwierdzeniu połączenia (decyzja 2012/FH/3/1/032) dostępna na stronie internetowej: <http://www.antimon.gov.sk/2012fh31032/>

<sup>(27)</sup> Zob. prezentacja syndyka masy upadłościowej z dnia 26 października 2009 r. „Novácké chemické závody, a.s. – Prezentácia správcu”, slajd 4 i 5.

<sup>(28)</sup> Zob. [www.fortischem.sk](http://www.fortischem.sk)

<sup>(29)</sup> Zob. prezentacja syndyka masy upadłościowej z dnia 26 października 2009 r. „Novácké chemické závody, a.s. – Prezentácia správcu”, slajd 5.

<sup>(30)</sup> Zob. sprawozdanie roczne za 2013 r. grupy Energochemica, której największym członkiem jest Fortischem, [http://www.energochemica.eu/data/files/Vyrocka\\_ECH\\_2013.pdf](http://www.energochemica.eu/data/files/Vyrocka_ECH_2013.pdf)

<sup>(31)</sup> Zob. na przykład analiza ekonomiczna sporządzona przez syndyka w grudniu 2010 r., s. 3 (zob. motyw 106).

<sup>(32)</sup> Zob. np. artykuł „Novácku chemicku bude prevádzkovať spoločnosť Fortischem” [Prowadzenie działalności NCHZ przez Fortischem] z dnia 2 sierpnia 2012 r., opublikowany na stronie internetowej Webnoviny: <http://www.webnoviny.sk/ekonomika/novacku-chemicku-bude-prevadzkovat-s/526742-clanok.html>

- (156) W związku z tym, jeżeli chodzi o zakres transakcji, Fortischem w rzeczywistości przejął wszystkie obszary działalności gospodarczej NCHZ wraz z powiązanymi z tym przedsiębiorstwem aktywami, prawami i obowiązkami. To, że część aktywów jest wykorzystywana na podstawie umowy dzierżawy, a nie prawa bezpośredniej własności nie zmienia jednak faktu, że Fortischem po prostu kontynuuje działalność gospodarczą NCHZ w takim samym zakresie, w jakim była ona prowadzona przed transakcją.
- (157) Ponadto dwie zainteresowane strony, które przedłożyły uwagi, uważają również, że Fortischem w dalszym ciągu działa tak samo jak NCHZ, oferując ten sam portfel produktów na tych samych rynkach geograficznych, oraz że jedyna widoczna zmiana to zmiana nazwy.
- (158) W związku z tym Fortischem kontynuuje działalność NCHZ bez jakiegokolwiek znaczącej ingerencji w politykę handlową, kadrową ani produkcyjną.

#### 5.7.3. Tożsamość właścicieli

- (159) Jeżeli właściciele przedsiębiorstwa nabywającego są tymi samymi osobami co właściciele przedsiębiorstwa dokonującego sprzedaży, stanowi to wyraźną przesłankę wskazującą na istnienie ciągłości gospodarczej.
- (160) W tym przypadku Komisja nie była w stanie zgromadzić żadnych dowodów potwierdzających zarzuty skarżącego, dotyczące powiązań istniejących między właścicielami pierwotnymi a nowymi ostatecznymi właścicielami przedsiębiorstwa NCHZ. Mimo że bezpośredni właściciele są różni, niemożliwe jest sprawdzenie na podstawie niezależnych i wiarygodnych źródeł, kim są ostateczni właściciele niektórych pośrednich lub bezpośrednich spółek dominujących, posiadających siedziby na Cyprze.
- (161) Władze słowackie przedstawiły jednak złożone pod przysięgą oświadczenia grupy Energochemica, obecnej spółki dominującej przedsiębiorstwa Fortischem, w których oświadczono, że właściciele Fortischem nie są w żaden sposób powiązani z poprzednimi właścicielami NCHZ.
- (162) Wobec braku dowodów przeciwnych Komisja zakłada, że nie istnieją żadne powiązania między właścicielami pierwotnymi a nowymi ostatecznymi właścicielami przedsiębiorstwa NCHZ przeniesionego do Fortischem.

#### 5.7.4. Termin realizacji sprzedaży

- (163) Sprzedaż miała miejsce po wszczęciu przez Komisję wstępnego dochodzenia w sprawie skargi i po przekazaniu skargi państwu w celu zgłoszenia uwag. W związku z tym co najmniej Słowacja była świadoma istniejącego prawdopodobieństwa, że przedmiotowe środki mogą stanowić pomoc niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, której odzyskanie będzie konieczne.

#### 5.7.5. Ekonomiczna logika operacji

- (164) Celem kryterium dotyczącego ekonomicznej logiki operacji jest sprawdzenie, czy nabywca aktywów korzysta z nich w ten sam sposób co sprzedający lub, wręcz przeciwnie, czy włącza te aktywa do swojej własnej strategii handlowej, realizując w ten sposób synergie uzasadniające jego zainteresowanie nabyciem tych aktywów.
- (165) Nabycie przez Fortischem obejmowało cały dział chemiczny NCHZ, tj. główną część przedsiębiorstwa NCHZ kontynuującego działalność, a także ponad 95 % pracowników oraz powiązane prawa i obowiązki. Jak wykazano powyżej, portfel produkcji i zakres działalności Fortischem są identyczne jak w przypadku NCHZ.
- (166) Fortischem ogłosiło również w prasie, że nie planuje żadnych znaczących zmian w odniesieniu do sposobu, w jaki działa NCHZ, ani zakresu jego działalności<sup>(33)</sup>. Mimo że Fortischem jest częścią większej grupy przedsiębiorstw należących do grupy Energochemica, nie wydaje się jakoby istniały znaczące efekty synergii z innymi członkami grupy. Mimo iż niektóre z nich również działają w sektorze chemicznym, to zakres ich działalności jest inny (stabilizatory światła, żywice fenolowe, detergenty itd.), w związku z czym nie wydaje się, aby istniało jakiegokolwiek istotne powiązanie z działalnością Fortischem.
- (167) W związku z tym strategia handlowa nie uległa zmianie, a Fortischem po prostu wykorzystuje aktywa w ten sam sposób jak sprzedający.

<sup>(33)</sup> Zob. przypis 33.

5.7.6. Wniosek dotyczący ciągłości gospodarczej między działalnością NCHZ a działalnością gospodarczą nabytą i prowadzoną przez Fortischem

- (168) Ogólnie wydaje się, że zmiany dotyczą jedynie zmiany nazwy przedsiębiorstwa i podmiotu prawnego, do którego przedsiębiorstwo to należy. Artykuł 1.2 warunków przetargu stanowi, że NCHZ jest w całości przeznaczone do sprzedaży jako zbiór rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych i prawnych wraz z jego pracownikami. Artykuł 3.1 umowy sprzedaży zawartej w dniu 16 stycznia 2012 r. między Via Chem Slovakia a NCHZ stanowi, że „przedsiębiorstwo kontynuujące działalność będące przedmiotem przeniesienia na mocy niniejszej umowy obejmuje wszelkie nieruchomości, ruchomości oraz inne prawa i wartości nieruchomości, które: (i) służą kontynuowaniu działalności lub – ze względu na swój charakter – mają służyć temu celowi; oraz (ii) od decydującej daty stają się własnością sprzedającego”. Co więcej, nabywca oferuje ten sam portfel produkcji i prowadzi tę samą politykę handlową co NCHZ. Ponadto cena, jaką zapłacono za przedsiębiorstwo NCHZ, prawdopodobnie nie stanowi ceny rynkowej.
- (169) W związku z tym Komisja stwierdza, że pomiędzy NCHZ a Fortischem istnieje ciągłość gospodarcza.
- (170) W świetle powyższego Komisja uznaje, że korzyść przyznana przez Słowację na rzecz NCHZ stanowi pomoc państwa niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym oraz że nakazem odzyskania niezgodnej z rynkiem wewnętrznym pomocy państwa przyznanej NCHZ należy również objąć nowego właściciela przedsiębiorstwa. W związku ze stałą obecnością operacyjną Fortischem na rynku przedsiębiorstwo nadal czerpie korzyści z pomocy państwa przyznanej na rzecz działalności gospodarczej NCHZ i w dalszym ciągu powoduje zakłócenie rynku.

## 6. WNIOSEK

- (171) Komisja stwierdza, że decyzja rządu słowackiego o uznaniu NCHZ za przedsiębiorstwo strategiczne zgodnie z ustawą, zapewniająca mu tym samym ochronę przed zwykłym zastosowaniem prawa upadłościowego, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (172) Komisja uznaje również, że przedmiotowa pomoc została przyznana niezgodnie z prawem i z naruszeniem obowiązku zgłoszenia i klauzuli zawieszającej przewidzianych w art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (173) Ponadto Komisja stwierdza, że przedmiotowa pomoc jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym, ponieważ odpowiednie warunki określone w wytycznych dotyczących ratowania i restrukturyzacji z 2004 r. nie zostały spełnione ani nie znaleziono żadnych innych podstaw do uznania środków za zgodne z rynkiem wewnętrznym.
- (174) Pomoc tę należy odzyskać od NCHZ, przy czym nakazem odzyskania środków należy objąć również przedsiębiorstwo Fortischem, które jest związane z NCHZ na zasadzie ciągłości gospodarczej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

### Artykuł 1

Pomoc państwa w wysokości 4 783 424,10 EUR udzielona na rzecz NCHZ poprzez uznanie go za przedsiębiorstwo strategiczne zgodnie z ustawą w sprawie przedsiębiorstw o znaczeniu strategicznym, a tym samym zapewnienie mu ochrony przed zwykłym zastosowaniem prawa upadłościowego, została wprowadzona w życie przez Słowację w sposób niezgodny z prawem i z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.

### Artykuł 2

Decyzja o zezwoleniu na kontynuowanie działalności NCHZ po utracie mocy przez ustawę na podstawie decyzji komitetu wierzycieli nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

### Artykuł 3

1. Słowacja odzyskuje od NCHZ pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym, o której mowa w art. 1.
2. Z uwagi na ciągłość gospodarczą między NCHZ a Fortischem, obowiązkiem spłaty należy również objąć przedsiębiorstwo Fortischem.

3. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji NCHZ, do dnia jej faktycznego odzyskania.
4. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 <sup>(34)</sup> i rozporządzenia Komisji (WE) nr 271/2008 <sup>(35)</sup> zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 794/2004.

#### Artykuł 4

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.
2. Słowacja zapewnia wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

#### Artykuł 5

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Słowacja przekazuje następujące informacje:
  - a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy) do odzyskania od beneficjentów;
  - b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
  - c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.
2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1, Słowacja na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Słowacja bezzwłocznie przedstawia informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Słowacja dostarcza również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjentów.

#### Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Słowacji.

Bruksela, dnia 15 października 2014 r.

W imieniu Komisji  
Joaquín ALMUNIA  
Wiceprzewodniczący

<sup>(34)</sup> Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1).

<sup>(35)</sup> Rozporządzenie Komisji (WE) nr 271/2008 z dnia 30 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 794/2004 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 82 z 25.3.2008, s. 1).